Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

NĂM THỨ MƯỜI BỐN, SỐ 3864 — MỖI SỐ : 0$04 — NGÀY THỨ BẢY 2 OCTOBRE 1926

Trung Bắc Tân-Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

GIÁ MUA BÁO

	1 tháng	6 tháng	12 tháng
Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Ai-lao	2$00	4$00	2$80
Nam-kỳ, Pháp-quốc và các Thuộc-địa Pháp	3 00	4 50	2 25
Ngoại-quốc	14 00	7 00	3 50
Các làng và các công-sở	10 00	5 00	2 50

Bao mua báo sẽ kể từ ngày 1er hoặc ngày 16 mỗi tháng.
Các ngài mua báo xin gửi trả cho tiền trước.

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

PUBLICITÉ
Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.
Prix moyens, dernière page :
Une seule insertion. . . . . 0$30 le c/m
Contrat annuel
Par centimètre et par insertion. 0$18 le c/m
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m.
Petites annonces classées. . . . 0$20 la ligne

Cái văn-hóa Âu-tây ảnh hưởng trong xứ này

(*Tiếp theo*)

Cái văn-hóa Âu-tây, vì có người Pháp đặt bảo-hộ ở xứ này, người xứ này đã chịu cái quyền giáo-hóa của người Pháp, đáng lẽ ra thì có ảnh-hưởng rất xa mà rất rộng như thế. Vậy thử xem hiện ngay bây giờ — kể từ lúc người Pháp đặt bảo-hộ đã có hơn năm mươi năm mà từ lúc người xứ này thật chịu quyền giáo-hóa của người Pháp cũng đã có ba, bốn chục năm rồi — cái văn-hóa Âu-tây ảnh-hưởng trong xứ này thế nào?

Trước khi chưa có những sách vở của người Nhật người Tàu, mà người Nam đã đặt thành một cái tên gọi rất phồ-thông tổng danh là tân-thư, là những sách vở diễn dịch các tư-tưởng, học-thuật, văn-chương, kỹ-nghệ của Âu tây truyền sang đến xứ này — cũng mới vào khoảng hai chục năm trở lại đây — thì người Nam chưa hề biết có tiếng tự-do, tiếng bình-đẳng, tiếng công-lương, tiếng hợp-quần, tiếng quyền-lợi, tiếng nghĩa-vụ, tiếng nhân-đạo, tiếng dân-quyền, v. v. là những điều căn-bản của văn-hóa Âu-tây, những chuyện cơm bữa của người Âu-tây không còn ai không hiểu rõ, không còn đâu không nói đến; ngày ngày ở chân giường kẻ nách với người Pháp, học trường Pháp, nói tiếng Pháp, ăn bánh Pháp, uống rượu Pháp, làm giấy ở các tòa các sở Pháp, làm công ở các nhà máy, các cửa hàng Pháp, theo người Pháp chỉ bảo, thuộc người Pháp sai phái, mà đến đại sự long trời lở đất ở nước Pháp như việc đại cách-mệnh, việc Anh Pháp chiến-tranh, việc Pháp Pháp chiến-tranh, tịnh chưa biết một tí gì cả; nào đã ai biết trong lịch-sử nước Pháp có những thời-kỳ La-mã toàn thịnh cùng thời-kỳ văn-nghệ phục-hưng, có những thể cách biến hoán về mỹ-thuật văn-chương cùng môn phái phân biệt về triết-học khoa-học; thậm chí những tên Descarte, Rousseau, Montesquieur, Voltaire mà cũng không từng nghe lọt vào tai, cũng phải nghe lỏm lại ở tân-thư Tàu, nói xiên nói xẹo đi thành tên ông Địch-bặc-nhi, ông Lư-thoa, ông Mạnh-đức-tư-cưu, ông Phú-lộc-đặc-nhĩ, rồi sau mới tìm tòi tra khảo mà nhận ra được là những tên chữ Pháp kia; thì ra cái văn-hóa Âu-tây lại không trực-tiếp cổ ảnh-hưởng ngay đến xứ này mà phải gián-tiếp mượn đường ở Nhật ở Tàu mới có cái bóng vọng vang thừa truyền sang đến xứ này được, vang thừa bóng vọng, thì truyền sang còn lấy đâu được rộng được xa.

Cứ cái hiện-trạng trong xã-hội người Nam, trừ một số ít những người có học-thức, có kiến-văn còn thiệp-liệp được một đôi tí tư-tưởng, học-thuật, văn-chương, kỹ-nghệ của Âu-tây, còn ngoại giả những dân-gian quê mùa, xuẩn-xuẩn xuy-xuy, vẫn không đổi cái tính-tình phác lậu, cái phong-tục giả-man tự mấy mươi đời trước, đừng nói đến triết-học, khoa-học, văn-nghệ, mỹ-thuật còn cách xa thăm-thẳm không biết tới mấy lần bể khơi, ngay những điều giản-dị tầm-thường, như uống nước còn chưa tin phải lọc sạch độc-trùng, cấy lúa còn chưa tin, phải chọn gạo giống tốt, giàu-khó sang hèn còn đồ cho vận mệnh, tật bệnh dịch-lệ còn chắc ở tà ma, thật tuyệt-nhiên không biết cái văn-hóa Âu-tây là cái gì cả, trừ một vài chỗ tỉnh-thành đô-hội gần-gũi với người tây lắm, còn có được một hai cái công-xưởng, năm ba cái thương-điếm, mô-phỏng cái cách thức của người Tây, còn có một việc tổ-chức theo cái mục-đích tích chung, bắt chước cái gương tốt của người Tây mà làm ra cái bộ cấp công hiếu nghĩa, còn ngoại-giả thì đâu cũng như đâu, bao giờ cũng như bao giờ, vẫn nhất sự ăn xó mó niêu, xây sâu cuốc bẫm, buôn thúng bán mẹt, mài đục rửa cưa, cách làm ăn cầu-thả vụng-về, so với lúc người Tây chưa đến ở đất này cũng chưa thấy khác gì mấy hột, người nào người nấy, ngoài ăm thực nam nữ không có gì là sự nghiệp, ngoài vợ con gà chó không có gì là công danh, tưởng giá có nghe những chuyện chính-đảng, chuyện nghị-hội, chuyện đồng nghiệp tổ-hợp, chuyện vận-động biển tình, chuyện công-ti liên hiệp ở Âu-tây, cũng cho là chuyện trời bể không đâu hết; một xứ đã có hấp-thụ cái văn hóa Âu-tây được sâu và mạnh mà như thế ư? Ta dám nói quả quyết một câu rằng: cái ảnh hưởng của văn-hóa Âu-tây trong xứ này còn hẹp-hòi bé nhỏ lắm.

Vẫn biết ở trong xứ này bây giờ, nhà cửa cất kiểu tây thật sang, quần áo may mốt tây thật đúng, mũ đội mũ tây, giầy đi giầy tây, cơm ăn cơm tây, đám ma cũng làm đám ma tây, đám cưới cũng làm đám cưới tây, cũng ô-tô ca-nốt như tây, cũng nhảy đầm đá bóng như tây, ra đường trai gái cũng quàng cổ khoác tay, trong nhà bố con cũng giao kèo văn-tự, tây-hóa đến thế thì còn tây-hóa gì bằng! Song những cái ấy chẳng qua là cái hình-thức bên ngoài của người Tây mà không phải là cái tinh-túy bề trong của người Tây; mà phàm nói văn-hóa là nói về cái tinh-túy bề trong chứ không phải cái hình thức bên ngoài; nếu chỉ có cái hình-thức bên ngoài mà chưa có cái tinh-túy bề trong, thì vẫn là chưa có chịu được cái ảnh-hưởng của văn-hóa Âu-tây bao nhiêu vậy.

(còn nữa) T.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 29 Septembre 1926

Nước Pháp

Việc tài-chính

Quan bảo đảng một bản nghị định của quan thượng-thư tài chính, định rằng kể từ ngày 1er Octobre 1926, đình chỉ việc phát hành các ngân khố trái-đơn, hạn dài nhất là một năm.

Quỹ hoàn trái

Quỹ hoàn trái, đã phát hành 3 nghìn triệu trái phiếu, mà để dành cho các nhà rẻ quốc phòng trái đơn. Giá trái đơn là 500 fr., lợi tức ít nhất được 7 /. Trong 40 năm, thì hoàn dần hết, được lĩnh một số tiền thưởng là 100 fr. và được miễn thuế lợi.

Nước Anh

Tại hạ nghị-viện

Hạ nghị viện đã ưng chuẩn việc gia hạn sự thiết luật đặc biệt.

Việc thợ mỏ

Các đại biểu thợ mỏ bàn nên điều đình lấy nửa theo như các khoản của các chủ mỏ. M. Baldwin sẽ giữ như điều khoản trước về việc đặt các giao ước riêng từng miền, mà có thể khoáng cáo lên một tòa án trọng-tài. M. Churchill có nói nếu trong mấy ngày thợ mỏ không ưng các điều khoản của chính phủ thì chính phủ sẽ bãi các điều khoản ấy đi.

Việc giao tế với nước Ý

Hãng điện báo *Havas* báo tin rằng ngày mai M. Chamberlain và M. Mussolini sẽ hội kiến với nhau ở Civita Vecchia.

Nước Nga

Việc giao tế với nước Lithuanie

Ở Moscou có tin rằng nước Nga và nước Lithuanie đã ký một bản giao ước trung lập, và bất khả hầm. Nước Lithuanie có nói bản giao-ước ấy không trái với các khoản của nước ấy cam đoan với hội Vạn-quốc.

Việc giao-tế với nước Ba lan

Ở Réval có tin rằng trong cuộc điều đình việc đường bộ xa các đại biểu nước Nga, và Ba-lan đã hợp ý nhau về việc tổ chức một chuyến xe đi thẳng từ Paris qua Varsovie đến Vladivostock mất 13 ngày.

Nước Đức

Việc bồi thường cho cựu hoàng tộc

Báo *Berliner Tageblatt* nói việc chính phủ Pan-lê-vê, và các đại-biểu cựu hoàng tộc điều đình với nhau đã tiến bộ. Bản dự án về việc ấy nay mai sẽ đệ-trình tòa nội-các.

Nước Nhật

Việc đóng chiến-thuyền

Bộ tài-chính đã ưng cái chương-trình đóng chiến thuyền phụ. Cái thời hạn đóng tàu trước định trong 4 năm, nay sẽ tăng lên làm 6 năm. Số tiền chi vào việc ấy sẽ giảm xuống làm 2.400 triệu viên.

Hoa-kỳ

Việc tòa thẩm phán quốc tế

Vì bàn về việc Hoa-kỳ có dự tòa thẩm-phán quốc tế hay không, mà trong đảng dân-chủ thành ra chia rẽ nhau. (*Indopacifi*)

Bài diễn-văn của quan Toàn-quyền Varenne tại Hội-đồng Chính phủ

(*tiếp theo*)

Về bực cao-đẳng tiểu-học, bực trung-học bản xứ và bực cao-đẳng thì quan Toàn-quyền nói rằng chưa lấy gì làm thỏa-mãn, chẳng những là cái kết quả chưa ra gì mà đến cả việc tổ-chức cũng khuyết điểm nữa.

Số học-trò các trường Sư-phạm tuy đã nhiều hơn trước thực, song hãy còn chưa đủ. Ngài định rằng các tỉnh phần nhiều sẽ mở ra một trường sư phạm để đào-tạo lấy thầy giáo cho đủ dùng, cái sách hướng về đường vật chất và tinh-thần sẽ cho tăng cao lên. Có một việc kíp phải thi-hành ngay là chỉnh-đốn hẳn lại cái chương-trình, cái phương pháp, sách luyện bổ các giáo viên, sửa đổi lại bực cao đẳng tiểu học là bực luyện tập học trò vào các trường kỹ nghệ, trường mỹ-thuật, cùng các trường thực-hành, sửa đổi lại bực trung-học bản-xứ cho nó được đồng loạt mà học-trò lúc vào học thi phải tuyển một cách kỹ-càng để đến khi tốt-nghiệp có thể lên học ở bực cao-đẳng được.

Nếu không kíp sửa đổi như thế thì trường Cao-đẳng Đông-dương chỉ là một nền đại học giả dối mà thôi. Thì dụ trường Cao đẳng sư-phạm ở đây ai dám cãi rằng không phải là một trường Tiểu-học sư-phạm. Trường Tổng-mại, trường Canh-nông, trường Thú-y, trường Công-chính, trường Kaoa-học thực hành cũng vậy, chẳng qua mới là những trường thực hành vào bực Cao-đẳng tiểu-học mà thôi.

Trường Y-học với trường Cao-học Đông-pháp thì còn thiếu gì nữa mới đã gọi là các đại học đường được? Cốt tử là phải có học-sinh trước nhất. Ngài nói ở trường Cao-đẳng Hanoi trước kia có mở ra một ban văn-chương, có thấy lên dẫn-đài giảng thuyết, song không có học sinh nào là có đủ tư cách mà nắp thụ được cái học thuyết của ông thầy. Như thế cũng chẳng lấy gì làm lạ, là vì cái số người ở tỉnh-ai hàng năm nghèo nàn quá đỗi. Như năm ngoái được có 25 người. Vì có những sự bắt khảo thang trước mà năm 1926 được có 9 người thôi. Trong cái số ít ỏi ấy thì được mấy ai chịu theo học lên đến bực đại học.

Như thế phỏng số học-trò có bằng tú-tài vào học trong tám ban trường cao-đẳng còn được là bao. Bởi vậy muốn lấy cho đủ số học-trò thì các trường phải mở kỳ thi, chứ cho những người có bằng cao-đẳng tiểu-học, hoặc bằng tiểu-học cũng được vào. Vì học-trò tuyển một cách thường như thế, cho nên trong cái thời hạn học phải xếp-trí một cách thật nghiêm. Xem các số thống-kê thì ra mỗi lần thi lên lớp, học-trò phải loại đến một nửa, có khi đến 3 phần tư. Ngài nghĩ thế mà lấy làm lo ngại và đau lòng, là vì những học-sinh lấy vào trường cao-đẳng một cách vô lý mà loại ra cũng vô-lý như thế thì rải ra mỗi lần thi lên lớp, học-trò phải loại đến một nửa, có khi đến 3 phần tư. Ngài nghĩ thế mà lấy làm lo ngại và đau lòng, là vì những học-sinh lấy vào trường cao-đẳng một cách vô lý mà loại ra cũng vô-lý như thế thì rải ra mỗi lần thi lên lớp, học-trò phải loại đến một nửa, có khi đến 3 phần tư. Ngài nghĩ thế mà lấy làm lo ngại và đau lòng, là vì những học-sinh lấy vào trường cao-đẳng một cách vô lý mà loại ra cũng vô-lý như thế thì rải ra làm gì được! Có phải là làm cho những người ấy thành ra những hạng người dở dang không, mà dở-dang cũng là tại cái phương-pháp dở của ta không, thành-thử lòng đại lượng của mình và sự nghiêm-nhặt của mình, họ cũng còn trách được ta.

Ngài nói muốn luyện lấp lấy các chân tú-tài đã theo được học cao đẳng thì phải sửa đổi lại cái nền trung học mới được, sự sửa đổi ấy ngài sẽ thương-thuyết với quan Thượng-thư thuộc-địa nay mai.

Còn như bực đại-học thì ngài nói làm thế nào cho được có giá-trị. Không phải là ngài cứ rằng các bằng tốt-nghiệp trường cao-đẳng ở Đông-dương này, ra ngoài địa-hạt Đông-dương cũng được quyền-lợi y như các bằng cao-đẳng cấp ở bên Pháp đâu, nhưng có một điều ngài không chịu là cái bằng tốt nghiệp cao-đẳng Đông-dương, ở địa-hạt Đông-dương mà quyền lợi lại không được ngang với cái bằng cấp ở bên Pháp, điều ấy ngài không chịu và ngài sẽ thương thuyết với bộ Thuộc-địa.

Ngài khởi thảo một đạo chỉ-dụ đổi trường Y-học Hanoi thành một Y-viện đại học-đường có thể cấp đến bằng Y khoa bác-sĩ mà ở trong địa-hạt Đông-dương cái giá trị cũng ngang với các bằng cấp ở bên Pháp, hội-đồng sát hạch thi mỗi năm sẽ có một ông giáo-sư ở y-viện bên Pháp sang làm chủ khảo.

Còn như trường Cao-học Đông-pháp thì cũng phải chỉnh đốn lại, song cái hàn chỉ-dụ ngài mới dự thảo cũng chưa được như ý ngài và còn phải sửa đổi lại nữa ý ngài là lập tại trường Cao-học Đông-pháp một ban có thể dạy thi được bằng cử nhân luật khoa. Vậy kết cục mới có hai trường cao-đẳng là một trường Y-học và một trường Luật-học. Như thế cũng là ít ỏi thật. Ngài nói việc cần kíp bây giờ hãy nên lập ngay lấy vài trường thật là cao-đẳng, là trường Y-học chuyên trị về môn chữa mắt hoặc môn khác và một trường Cao-học Luật-khoa đã.

(*Còn nữa*)

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Nhờ quí-báo làm ơn giải đáp cho tôi một việc như sau này:

Nguyên cha mẹ tôi, sinh ra tôi, hiếm-hoi, phận gái một bề, lẽ ra cô cháu trưởng-nam, nhưng người chán bỏ cả ngôi thứ đáng góp mà đi lang bạt, rồi nhập tịch lấy vợ con nơi khác. Tôi là phận gái xuất giá lấy chồng, đến khi bỗ mẹ tôi chết, tôi phải lo việc tống-táng, và giữ giỗ tết. Song cha mẹ tôi có hai sào vườn, tôi vẫn làm, nhưng không biết bỗ mẹ tôi còn sống, để thất lạc giấy má văn-tự, vậy hỏi? . . .

1. Là tôi sào vườn ấy, tôi có quyền sử-dụng truyền tử chuyển tiền không?

2. Là giấy-má văn-tự không có, tôi có thể làm thế nào, cho chắc chắn được không?

3 Là người chán trưởng nam, đã bỏ cả dân tịch và thừa-tự mất đi, thì có thể tranh hai sào vườn ấy được không?

Nay ngài giải đáp cho mình-bạch bổ tôi, tôi lấy làm cảm ơn lắm.

LỜI ĐÁP. — Nếu văn-tự rõ ràng ấy lão thân-phụ có tậu có trước-bạ tại nay có chỉ việc xin tại tòa sứ tỉnh có một bản sao, vì trước-bạ bao giờ ở tòa cũng giữ lại một bản. Tiền lệ phí xin bản sao ấy hết hai đồng, (ngài định quan Toàn quyền ngày 16 avril 1916). Nếu rủng ấy là cần tỏ-tiên để lại mà có chúc-thư trình tòa trước bộ thì có cũng có thể xin bản sao như là văn-tự vậy. Nếu văn-tự hay chúc-thư không trước bộ thì có có thể đem các phái lại thanh, hoặc địa-bạ, hoặc sổ điền của làng mà chứng thực là ruộng ấy. của cô.,

Nếu người chán ấy trong họ chọn làm người thừa tự cho thân-phụ, thân-mẫu cô thì người ấy được hưởng cái phần hương-hỏa theo như các thư của thân-phụ cô. Nếu thân-phụ cô lúc mất không có chúc thư thì người chán ấy được bằng phẳng một điều con nghĩa là chia đồ với cô hai sào vườn ấy.

Nếu người ấy không ở làng nữa thì tranh thế nào được, chẳng nào trong họ còn nhận người ấy làm thừa tự cho thân-phụ cô thì người ấy được hưởng nhỉ.

Ph. h-L.

MỘT VIỆC KHẢO CỨU VỀ SINH VẬT HỌC

Giống cái và giống đực

Mới đây giáo-sư nước Nga tên là Zansdovsky có xuất-bản một quyển sách đề nhan là *Le Sexe et le Caractère*. Trong sách ấy giáo sư có thuật lại những việc của giáo-sư, về học trò của giáo sư thí nghiệm ở Autzania-Noug, và ở Crimée.

Giáo sư cũng cho sự dụng nên giống giữ gìn bảy giống được, là do một thứ nước hạch riêng phát ra ở trong thân-thể sinh vật mà sinh ra. Sinh vật phân biệt làm giống cái giống đực, là do các dấu hiệu chính, như là các hạch trong thân thể, và những cơ thể sinh dục, do các dấu hiệu phụ, như về loài gà, là cái mào, về loài bò, là cái sừng, về đàn ông, là bộ râu, về đàn bà, là cái vú, vân vân; sau cùng là do cái tính chất làm dương của sinh-vật. Các nhà sinh vật học nghiệm ra rằng các dấu hiệu phụ nói trên này phát hiện ra lại là bởi các nước hạch riêng phát tiết ở trong thân thể người ta.

Cứ xét trong việc thí-nghiệm các sinh vật thì biết cái nước hạch ấy có quan hệ cho sự sinh nở rất cả các phần trong thân thể. Người ta đã nghiệm ra rằng một con vật đực bị thiến mất hạch dương cũng giống như một vật cái bị thiến mất hạch âm, con vật bị thiến mất hạch sinh dục thành ra một con vật đứng giữa không về bên nào cả.

Trước đây giáo-sư Steinach ở Vienne thí nghiệm về loài chuột bạch, và về loài súc vật cũng cũng tấy như thế. Trong năm 1912 –1913, giáo-sư Steinach có thí nghiệm lấy hạch âm của một con vật cái, mà tiếp vào cho một con vật đực bị thiến mất hạch dương rồi, thì thấy một con chuột bạch đực bị thiến mất hạch dương, và tiếp một cái hạch âm của con chuột khác vào, hóa ra có đủ các dấu hiệu về loài cái như nó có từ trước, được mấy tháng cũng có sữa mà tính chất con vật cũng thành ra tính chất một con vật cái.

Đến năm 1916 –1922 giáo-sư Zansdovsky lại thí nghiệm về nhiều giống vật khác nhau, giáo-sư cũng đứng cách thiến và cấy tiếp mà làm cho một con gà sống hóa ra có tính chất gà mái, một con gà mái hóa ra tính chất gà sống.

Trước kia giáo-sư Steinach đã thử lấy hạch một con vật cái, mà tiếp vào cho một con vật đực, không bị thiến xem ra làm sao, nhưng không thấy công-hiệu gì cả. Đến năm 1921, giáo-sư Zansdovsky lại thí nghiệm, thì thấy có công hiệu, con vật có hai thứ hạch như thế, thành ra một con vật hai nam nữ có đủ tính chất cả hai giống.

VIỆC HANOI

Khởi ; tiết

7 giờ	26 độ
15 giờ	26 độ

Giá thóc gạo

Gạo hạng nhất, một tạ	12$50
nhì, —	11 00
ba, —	10 50
Thóc hạng nhất;	6 50
Bắp ngô —	5 40

Giá bạc: Kể từ ngày 1er Octobre 1926 giá bạc ở phố Hàng-bạc định là 1$ 28.

Tỉ giá quốc trái.

Ngày 28 Septembre 1926

5 /.	hoàn dần		63 l. 35
5 /.	hoàn dần		63 l. 60
4 /.	vĩnh viễn	1917	45 l. 20
4 /.	»	1918	45 l. 25
5 /.	»	1920	63 l. 35
5 /.	hoàn dần	1920	69 l. 65
6 /.		1925	87 l. 30

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Đỗ Võ Phi Hùng-Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Ngày 30 Septembre 1926

5-/. Vinh-viễn 43 f. 40

5-/. 1915-1916 52 f. 75

Tin tàu. — Tàu *Compiègne* mang thư sang Pháp trễ các vật khai giá không kể, đến ngày thứ hai 4 octobre hồi 6 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy đi Saigon đường Tourane.

Đến ngày thứ bảy 2 octobre sẽ có một chuyến tốt nhất tải các thư từ và hóa vật lên Đáp-cầu bằng chuyến xe lửa chạy lúc 12 giờ 56 và đến chủ nhật 3 octobre sẽ có một chuyến thứ hai ở Hanoi xuống Haiphong bằng xe lửa chạy lúc 6 giờ 20, nhưng chỉ đem thư từ mà thôi.

Ngày 2 octobre tại sở Điện-báo chánh sẽ mở một *guichet* phụ từ 20 giờ đến 21 giờ.

Tàu *Songbo* đến ngày chủ-nhật 3 Octobre lối 10 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy đi Hongkong đường Holkow và Fort-Bayard.

Các thư từ ở Hanoi sẽ đem lên Đáp cầu chuyến xe-lửa 12 giờ 56 trưa ngày thứ bảy 2 octobre.

Tin đường sá. — Đường thuộc địa số 1, từ km 6 và km 7 và từ km 17 và km 18, lại mới ngập và nước mưa, sâu tới 20 phân. Tuy vẫn đi ô-tô được, nhưng phải đi chậm.

Cũng con đường ấy từ Đáp - cầu đến Seo-hồ, nước chảng 2 km, sâu từ 20 đến 30 phân tây. Xe cộ không đi lại được.

Đường thuộc-địa số 6 từ Mai-lĩnh trở đi (km 17 + 80) không đi lại được. Đường từ Mai lĩnh đến Trésoa (km 21 + 50) bị ngập cả.

Đường hàng tỉnh số 65 từ đường thuộc-địa số 1 đến đường thuộc-địa số 6, nước ngập sâu tới 10 phân tây. Nhưng ô-tô vẫn đi lại được.

Đường hàng tỉnh số 66 cũng ngập sâu tới 5 phân tây, ô-tô vẫn đi lại được.

Đường hàng tỉnh số 35 từ Ba-phủ đến bến đò Sông-cầu là chỗ giáp giới tỉnh Bắc-giang thì nay bị nước mưa ngập hai chỗ :

1 ở gần bến đò nước ngập cao đến 70 phân tây.

2. ở cầu Kinh-ky nước ngập cao đến 40 phân tây.

Vậy xe cộ không đi lại được.

Tin bão. — Ngày 30 Septembre, hồi 17 giờ lại có tin như sau này :

Luồng bão, trung-tâm đi đến ở vào chỗ cách phía bắc Tourane sáu chục dặm, đi về phía tây, gió to thổi về phía bắc Quảng-trị, và vịnh Bắc-kỳ.

TỰ Ý MUỐN BÁN

Có hai cái nhà hãy còn tốt ở phố nhà hỏa (Rue des Pipes) áng chừng 600 m² linh có cửa hàng rộng và đẹp, buôn bán nghề gì cũng tiện.

Hỏi tại số nhà 17, rue des Pipes

5.896

Quan Đốc-tờ Bi-cơ-man

Y-khoa tiến-sĩ

Chữa các chứng bệnh đàn ông, đàn bà, con gái, các chứng khí hư, các bệnh sốt thường, cảm và ngã nước, các bệnh lậu, giang-mai, lở, đau mắt, các chứng sài trẻ-con.

Phòng khám bệnh chính tại phố hàng Gio, số nhà 35, Hanoi, 6ng-sói 314.

Quan Đốc-tờ có cả nhà cho người đẻ, người ăm đến nằm, ai cần lại hỏi.

Nông phố ngân-hàng. — Hai bản dự thảo nghị-định về việc thiết lập ra nông-phố ngân-hàng mà bản báo đã đăng trước thì nay quan Toàn-quyền đã ký cho thi hành.

Nước đòn. — Đến tối thứ hai 4 Octobre này có nước đòn, hồi 9 giờ tối họp tại trước cửa nhà Thương-chính phố Bờ-sông và qua các đường phố sau này :

Đường France, Général Galliéni, Laubarède, Bobillot, phố Paul Bert, hàng Trống, hàng Bông. Cửa-nam, đường Puginier, phố Général de Beaudens, đường Félix Faure, Maréchal Joffre.

Tòa án Đại hình. — *Việc lưu thông hào giả.* — Về việc lưu thông hào giả ở Haiphong, đã đăng ở số báo hôm qua thì mãi đến 6 giờ chiều tòa án tối hình mới xét xong rồi tuyên án phạt Hà-yen-Chi 8 năm tội đồ và 100 quan, tha sáo Chin kim tức Thao kam và Ho song Ngô vì xét không đủ chứng cớ.

* * *

Vụ án Đại-hình về tam-cá-nguyệt thứ tư năm 1926 này, sẽ họp vào ngày thứ hai 13 décembre 1926, hồi 8 giờ sáng, tại tòa thượng-thẩm Hanoi, do quan số vấn Falek chủ tọa và các quan số-vấn Collet và Dupré hồi thẩm.

Về việc người đàn bà Tâu chết. — Về việc người đàn bà Tâu tức là Cam-binh chết một cách khả nghi ở Đáp-cầu, nay tòa lại phải sở Mật-thám sang xét lại một lần nữa hỏi nhiều lần bàng và nghe như có hắt giải một người khách về Hanoi để tra cứu.

Được thưởng Bắc-đẩu bội tinh. — Được tin M. Nguyễn-Toàn người làng Tương-tường tỉnh Hà-tĩnh (Trung-kỳ) vừa được ân thưởng Bắc-đẩu bội tinh vì trong khi tòng chinh bên Pháp đã lập nên được nhiều công trạng.

Sự ân thưởng ấy đối với các hàng binh lính bản xứ, thời ng cũng là một cái đặc ân vậy.

Thi tú-tài bản-xứ. — Danh sách các thí-sinh được vào kỳ vấn-đáp như sau này :

MM. Dương-Lợi, Phạm-by-Thành, Tạ-đình-Cung, Lương-tấn-Nguyên, Đàm-quang-Trực, Đào-danh-Khánh.

Tại rạp CINÉMA PALACE

Phố Tràng tiền Hanoi

Từ thứ tư 29 sept. đến thứ ba 5 octobre 1926

Chiếu phim ảnh rất vui

«La Croisière du Navigator»

(Alias Maisc đóng trò)

Ai xem qua phim ảnh này cũng phải buồn cười, sự buồn cười này trong đời người chưa phải đến nỗi cười lắm như thế bao giờ.

CÁC NHÀ DÙNG ĐỒ ẢNH NÊN BIẾT

Vì hiệu bào chế Montès, 54 phố Paul Bert, Hanoi mua nhiều, và mua được rẻ, nên hiệu ấy lại có thể bán được các chất Hyposulfite de Soude, Bisulfite de Soude, Sulfite de Soude, Hydroquinone, và tất cả các thứ dùng vào nghề ảnh, theo giá rất rẻ.

Viết thư mà hỏi giá.

TRUNG BẮC HỌC HIỆU

Bắt đầu từ 1er octobre trở đi lớp tối luyện tập các học-sinh thi vào trường Cao-đẳng tiểu-học sẽ học cả sáu ngày trong tuần-lễ, chỉ trừ ngày chủ-nhật không học thôi.

Toán học sẽ do một ông giáo riêng dạy.

Học-phí mỗi tháng ba đồng. Giấy xin học phải gửi đến Trung-Bắc Học-hiệu 22 phố Lamblot.

Đồng mưu bỏ lột của bạn. — Tối hôm kia là 29 septembre hồi 6 giờ rưỡi có một người đàn bà ở Hadông ra Hanoi rủ bạn là Vũ-thị-Hiên ở phố số Dieu lef là số 22 về chơi. Khi đi đến địa phận làng Thanh Nhàn thì người đàn bà kia ra hiệu cho một bọn 7, 8 đứa xông lại bắt lột Thị-Hiên lấy 2 cái nhẫn vàng, 1 cái dây chuyền vàng, 1 cái vòng vàng và một cái áo.

Ngạch quan lại. — M. Ng-v-Thanh trí phủ hạng nhì thương tá Vĩnh-yên nay cất làm thẩm phán dự-khuyết tại tòa án đệ nhị cấp tỉnh lỵ thay M. Từ nguyên-Mạo đổi đi Thái-bình.

Ngạch vô tuyến. — M. Nguyễn-đình-Mạo thư-ký vô tuyến hạng tư đã ra ngoại ngạch đi tòng sự tại sở *Armand Rousseau* thì nay lại thu-je về ngạch cũ.

Ngạch học chính. — Mme Võ-trọng-Yên, née Đỗ-thị-Dương và Melle Nguyễn-thị-Cúc tức Marguerite, cựu học-sinh trường nữ sư-phạm, nay đều được bổ giáo-học tập-sự.

M. Nguyễn-văn-Cước, giáo học hạng tư, trước bổ dạy tại trường Canh-nông Tuyên-quang nay lại đã thuyên về ngoại sư-học Bắc-kỳ.

M. Võ-quốc-Chinh, giáo học hạng tư ở Chợ-rã (Bắc-kạn), nay bổ dạy tại trường Canh-nông Tuyên quang.

Mme Trần-thị-Cống, giáo-học hạng sáu, tại Haiphong, được nghỉ hộ sản hai tháng lĩnh cả lương.

M M. Nguyễn-văn-Phương giáo học hạng bảy và Nguyễn-đức-Lang giáo học hạng tám tòng sự tại Bắc-kỳ theo như đơn xin nay bổ thuộc quyền quan Thống-sứ thì hiện hạt Quảng-châu loan.

Đấu giá mua sổ sách và giấy in. — Sáng hôm qua, hồi 9 giờ tại sở Thi-chính đã đấu giá mua các sổ sách và giấy má dùng trong các phòng giấy sở Tài-chính.

Lô thứ nhất

MM. Ming-Sang bỏ 2.390 $ 37
Lê-v-Phúc » 2.743 . 60
Lê-văn-Tân » 2.309 . 24

Vậy M. Lê-văn-Tân được tạm thầu.

Lô thứ hai

MM. I. D. E. C. bỏ 1.489 $ 10
Lê-văn-Tân » 1.383 . 72

Vậy M. Lê-văn-Tân lại được tạm thầu.

ĐẢM CƯỚI NÊN ĐI Ô TÔ

Xưởng Aviat — Hanoi

Có cho thuê ô-tô lịch-sự 26$ một ngày Không kể tiền xăng, và tiền dầu hay 0 p. 20 một kilomètre, mà 200 km đi-thường thì 0 p. 18 một cây.

Ngạch tư pháp. — M. Tricon Albert là nguyên chánh tòa Thượng-thẩm, nay được nhận làm luật-sự tại tòa Thượng-thẩm Saigon và các tòa án Nam-kỳ và Cao-mên.

Tại ga xe hỏa và bến tàu thủy. — Ngày hôm nay, 1er octobre 1926, sẽ người đi lại ở ga xe hỏa và bến tàu thủy như sau này :

Tại ga xe hỏa

Số người đến : 63 người Âu
2903 — Á
Số người đi : 50 — Âu
1994 — Á

Tại bến tàu thủy

Số người đến : 4 người lính
640 — Nam
Số người đi : 3 — lính
540 — Nam

Ăn cắp vỏ chai rượu. — Ng-văn-Mai, làm ruộng, quán làng Mai (Hà-đông) bị thua ăn cắp hai cái vỏ chai rượu của Đào-văn-Mân ở phố hàng Bèsố nhà 32 thì đã phải bắt. Ngô-Bình đi bán phở vì mua hai cái chai ấy nên đã bị đòi hỏi xong thì đã được tha.

Bị chó cắn. — M. Ng-quang-Tiến thư-ký sở công-chính ở đường Amiral Courbet nhà số 29, ngày hôm 29 vừa rồi bị một con chó của Ng-thị-Cả ở Lương-sử sẵn bên chân phải. Con chó ấy đã bắt đưa xuống nhà thương thú ý để thử xem có phải là chó dại hay không.

Mạo chức đi lừa. — Có một người Tây đi chuyến xe-hỏa đêm từ Vinh ra Hanoi mới rồi, khi xe đang chạy, người soát vé đến hỏi vé thì xưng là biệt-phái sở Công-chính ở Trung kỳ ra, nhưng vì vội lắm nên chưa kịp làm giấy để lấy giấy nhà-nước chịu tiền, vậy bảy đợi đến Hanoi, thì ông ta sẽ vào sở Công chính lấy giấy lấy đem ra cho ông chủ ga Hanoi. Cứ thế mà người hành khách ấy ra được đến Hanoi. Khi tới Hanoi, ông sếp ga hỏi thì người Tây ấy khai tên là V. làm báo-vật sở Công-chính, vì vội quá nên chưa kịp xin giấy đi xe hỏa ra Hanoi. Cứ đến 8 giờ ra nhà giấy lấy một cái *« Bon de chemin de fer »* sẽ gửi ra ngay. Ông sếp ga cũng tin lời người Tây nói là thật, nên cứ để cho đi. Đợi cả buổi sáng không thấy đến, ông sếp ga mới gọi giấy nói vào sở Công-chính hỏi thì tá ra không có ông V. nào là báo-vật cả. Bởi vậy ông chủ ga biết là mắc lừa, nên đã làm đơn trình tòa xét.

MAGA ĐEN

Hạng tốt, nhỏ mình, bóng sợi, hoa đẹp. Giá đặc biệt : 1$00 một thước.

V. DEMANGE Hanoi

Con nhà nào thế ? — Ngày 28 septembre vừa rồi, một người đội tây trong sở Tham-mưu Đông-thủy, thấy một đứa bé con mới đẻ, không biết con nhà nào bỏ ở đường Đông-thủy. Lập tức người đội đem lên sở tâm hàng Trống trình, rồi đem vào nhà thương thì đứa bé đã chết rồi.

Ăn trộm quần áo nhà binh. — Tên Ng-văn-Nai 38 tuổi lính khố xanh ở Nanoi cạy khóa vào kho trại lính khố xanh lấy trộm 20 bộ quần áo vàng, đưa về cho vợ là Phạm-thị-Cave đem bán, vợ lại đưa cho Trần-văn-Sông cũng là lính khố xanh 10 cái quần đem bán, chẳng ngờ sở mật thám đã được tin lấy nên 3 tên cùng phải bắt đề xét hỏi.

Sở xe đám ma của M. L. Chức, đến 1er octobre 1926 sẽ giọn lên phố hàng Cót, số 22. 5.888

CHỈ CÓ MỘT THỨ THÔI

Thuốc đau mắt vàng rất công-hiệu mà quý-khách đã hoàn nghênh bấy nay thì ở trên lọ thuốc phải có biên rõ *« COLLYRE JAUNE selon la formule du Dr Casanx »*.

Thuốc cũng vàng, giấy giản lọ cũng vàng mà giấy học cũng vàng, các quý khách nên đòi bằng được như thế thì mới khỏi nhầm.

8003

PHÒNG - THĂM - BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương thư đệ nhứt đẳng Bắc-đẩu bội-tinh. Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại bệnh-viện Tanis, Fez, Rabat, Casablanca Port-Said tải-cấp Huế.

Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai

Giờ khám bệnh : Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —

KHÁM BỆNH : Giá 3 đồng một lần

XIN GIẤY LÀM-CHỨNG : Giá 1 $ 50

Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 52.

GIÂY NÓI SỐ 236

3018.

Tin sau cùng

Ngày 30 Septembre 1926

Nghị-viện với cái chánh-sách kiểm-trúc của tòa Nội-các

Sáng hôm nay, ông Poincaré đã tiếp một đoàn đại-biểu của nghị-viện đến tỏ ý phản-kháng việc bãi các tòa án ở các nơi.

Ngài cảm ơn về sự mỹ-ý của các đại-biểu, và có nói tòa Nội-các đồng thanh nhất-trí lịch sử giữ như các bản lịnh về việc kiểm-xét. Ngài sẽ đem việc ấy xuống cái văn-đề tín nhiệm, và không ưng sửa đổi gì cả. Song sau nầy nghị-viện xét nên sửa đổi thế nào, nghị-viện vẫn có quyền sửa đổi. Nhiều viên đại-biểu có tỏ ý ngại rằng tòa nội-các giữ cái thái độ cương quyết, không khéo làm cho tòa nội các bị đổ mất, thì ngài đáp rằng hiện nay giá thứ có muốn lập một tòa nội-các dân liên hiệp khác, cũng không có khó gì

(*Indopacifi*)

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Giáp dân bị lụt. — Hồi 16 giờ ngày 27 septembre những bà có tên dưới này họp hội-đồng ở ngoài tòa Đốc-lý, do quan Đốc-lý Krautheimer chủ tọa. Hôm ấy các bà quyên tất cả được 1.213 đồng ; ấy là không kể hai bà quyên năm trăm bộ quần áo trẻ con và năm chục áo bông cho người lớn.

Danh sách các bà hảo tâm như sau này :

Mmes Labeye 500 $, Ng-văn-Cả 150 $, Nam-sinh 100 $, Nguyễn-ao-Biệp 50 $, Dương-đức-Thành 50 $, Phạm-kim-Bằng 50 $, Joséphine 50 $, Đội-Thoa 50 $, Ba Em 50 $, Thu tức Sen 50 $, Biên 30 $, Lộak 20 $, Trịnh-thị-Mỹ 5 $, số quyên của M. Sỹ-ký 58 $.

Cộng 1.213 $ 00

Những số quyên trước của người mình..... 4.835 . 94

Cộng là 6.048 $ 94

Bà Phạm-kim-Bằng còn quyên thêm năm trăm bộ quần áo trẻ con để phát cho năm tỉnh bị lụt. Bà Phúc-hưng-Thái quyên năm chục chiếc áo bông cho người lớn.

Những số quyên mới thu được là những nơi sau này :

Đông-pháp ngân-hàng 1.000 $, M. Blondé 10 $, sở dầu hỏa franco-asiatique 500 $, các giáo-viên trường học Henri Rivière 23 $, các giáo-viên trường học con gái tây 14 $ 60, sở nước-đá Larue 50 $, MM. Sana Abdoulkakim 30 $, Kouroo et divers 41 $, Mohamed Carim 50 $ Abdoulmidon 20 $ Tambim ramale 20 $ 00, Mohamed Jaape 20 $ 00 Hadji Sahibe 15 $, Cambraaue 20 $, Badalhagi 3 $, Décharire 10 $.

Cộng 1.926 $ 40

Quyên được từ trước... 2 388 . 50

Cộng những số quyên của người Pháp..... 4 309 $ 90

Những số quyên của người Trung-hoa..... 7 993 . 00

Những số quyên của người mình..... 6.048 . 94

Thành - phố Hai-phòng quyên..... 2.000 . 00

Tổng cộng đến ngày 27 Septembre 1926..... 25.351 $ 84

THÁI BÌNH

Sao mà lắm trộm thế ? — Ngót tháng nay, hai nhà ở phố Bộ-nhị mất trộm mỗi nhà mất một mẻ khá to, lại mới nhà ở phố Chợ bị chúng vào nhổ ra to-ngốc rằng nhà này mất hơn nghìn bạc, lại mấy nhà nữa quán gian phi cho cây cha ở đâu ngoài, nhưng chả nhà nào biết, nên mới khỏi mất trộm. Vậy xóm mong việc tuần phòng trong các phố nghiêm nhặt hơn một chút thì quán gian phi mới tiệt được mà dân phố mới an cư lạc nghiệp được.

X lai cảo

Măng đa của ai ? — Bán-quán nhận được một cái măng-đa mua ở nhà Bưu-điện Thái-bình ngày 27 tháng chín tây vừa rồi, bạc : 2 p. 00 của vị nào gửi lên trả tiền bảo mà trong thư không biên rõ danh-hiệu là của ai. Vậy ngài nào gửi cái măng-đa ấy, xin lập viết thư lên cho bản-quán biết qui-danh phương-danh để tiện việc ghi vào sổ sách. Xin nhớ biên luôn số cái số măng-đa ấy một thể, để tiện việc kiểm soát.

So 75

BẮC-TỐNG

Dương-gia-tướng

NGUYỄN-BỐ-MỤC dịch thuật

Tiêu-tán sẽ rất lấy làm nhọn ở dưới chiếc giầy rơi, giết chết đứa nữ-tỳ ấy, rồi tay xách cái đầu-lâu người đi lên nhà trên. Khi lên tới nơi, trông thấy *Tạ-kim-ngô* đang ngồi uống rượu, phường nhạc đang múa hát ở giữa sân.

Tiêu-tán cầm cái đầu-lâu người ném thẳng vào mặt *Tạ-kim-ngô*. *Tạ-kim-ngô* giật mình kinh sợ, đẩy mặt máu tươi đầm đìa, liền tiếu lên rằng :

— Quân-sĩ đâu ! Có giặc !

Tiêu-tán bước xin đến tận nơi mà mắng rằng :

— Đứa gian-ninh lộng quyền kia, ngày nay mày đã biết tay *Tiêu-tán* chưa ?

Nói xong, tay cầm lưỡi đao đưa thẳng vào cổ *Tạ-kim-ngô* thì cái đầu *Tạ-kim-ngô* đã rơi xuống đất. Quân-sĩ bỏ chạy tán loạn. *Tiêu-tán* thừa thì xục vào nhà trong, bao nhiêu gia trẻ lớn bé, đều giết chết sạch.

Bấy giờ đã gần sang canh ba, *Tiêu-tán* chọn lấy các đồ mỹ-vị ở trong chiếu rượu, ngồi ăn một hồi. Khi sắp ra đi, lại nghĩ thầm mà nói một mình rằng :

— Thế là cả nhà *Tạ-kim-ngô* đều bị tay ta giết chết. Hẽn chẳng ra gì, cũng là một vị hiền-quan cần triều-đình, nếu việc này phát giác ra thì tất địa phương quan phải *I ên-tuy*, chi bằng ta lưu lại mấy chữ, khiến cho ai nấy đều biết là ta giết, khỏi để vu dẫn kẻ khác vậy.

Nói xong, liền lấy máu tươi viết mấy dòng chữ ở trước cửa rằng :

« *Trời trời có Lục đình.*

« *Dưới đất có Thất-sát.*

« *Nếu bỏi ai giết người?*

« *Xin cứ tìm Tiêu-tán.* »

Tiêu-tán viết xong, lại nhảy qua tường ra, theo hai tên quân đi theo lúc trước thì chẳng thấy đâu cả. *Tiêu-tán* bèn đắc ý phải đường nấp ở phía bên thành, đợi cho đến sáng, rồi tính về *Vũ-ninh phủ*.

Lại nói chuyện quân đi tuần đêm hôm ấy nghe tin trong phủ *Tạ-kim-ngô* bị cướp, vội vàng phi báo quan khu-mật-sứ là *Vương khâm*.

Vương khâm sai quan đến khám nghiệm thì thấy một mình *Tạ-kim-ngô* già trẻ lớn bé chết mất mười ba người. Thấy nằm ngổn ngang, máu chảy lênh láng. Lại khám thấy trên cửa có đề rõ tên hung-thủ là *Tiêu-tán*, mới tâu khắc đem việc ấy vào tâu thiên-tử.

Bấy giờ nào động trong chốn kinh-thành, nhân dân đều lấy làm ngạc-nhiên. *Tống Chân-tôn* tiếp được tờ tâu, cũng giật mình kinh sợ mà giao việc ấy cho *Vương-khâm* xét xử.

Vương-khâm tâu rằng :

— Muốn tâu bệ-hạ ! Tên hung-thủ giết cả nhà *Tạ-kim-ngô*, chính là một viên hàng-tướng của *Dương* lục-lang, tên gọi *Tiêu-tán*.

Tống Chân-tôn nói :

— *Dương* lục-lang hiện đang trấn-thủ ở *Tam quan*, sớ sao lại có bộ-hạ vào thành giết người như thế ?

Vương-khâm tâu rằng :

— *Dương* lục-lang vốn rồi dám tự tiện bỏ *Tam-quan* mà về, lại đem *Tiêu-tán* đi theo nữa. Cái tội can-phạm quốc-pháp ấy, dám xin bệ-hạ nghiêm trị, để làm gương cho những kẻ sau này.

Tống Chân-tôn nghe lời, truyền lệnh cho quân cấm-vệ đi bắt *Dương* lục-lang và tên hung-thủ là *Tiêu-tán*. Khi thành-chỉ bao xuống, một toán quân cấm-vệ hàng bốn mươi người vâng lệnh ra đi.

Bấy giờ *Dương* lục-lang ở trong phủ, đang cùng *Dương* lệnh-bà bàn việc *Thiên-ba-lãn*, bỗng nghe báo đệm hôm qua *Tiêu-tán* trốn vào *Tạ-phủ*, giết chết cả nhà *Tạ-kim-ngô*, già trẻ lớn bé cộng mười ba người, nay triều-đình sai quân đến bắt.

Dương lục-lang kinh-ngạc mà than rằng :

— Đứa cuồng-nô này làm hại việc ta rồi !

Nói chưa dứt lời thì quân cấm-vệ kéo vào bắt *Dương* lục-lang. *Tiêu-tán* ở ngoài thấy vậy, tay cầm một lưỡi đao nhọn, cũng xông-xáo tiến vào. Quân cấm-vệ trông thấy *Tiêu-tán* hung-tợn lạ thường, chẳng ai dám đến gần cả.

Dương lục-lang quát mắng *Tiêu-tán* mà rằng :

— Nhà-ngươi đã gây ra cái tai-vạ lớn nầy, bây giờ lại còn đám kháng cự triều-đình ra ! Muốn tốt thì nên tự trói mình đi cùng đi tự tội.

Tiêu-tán nói :

— Từ xưa đến nay, một tay tôi giết chết hàng bao nhiêu người, đầu thêm mười ba mạng nữa, cũng chẳng hề chi. Bây giờ tôi cũng chả quan sứ về sơn-trại, thử xem chúng nó có làm chi nổi.

Dương lục-lang nổi giận mà mắng rằng :

— Nếu nhà-ngươi không theo lời ta thì trước hết phải cắt cái đầu ngươi đi đem dâng nộp.

Bấy giờ *Tiêu-tán* mới vứng dạ, buông lưỡi đao nhọn mà lại xuống. Quân cấm-vệ toan xông lại trói. *Dương* lục-lang bảo rằng :

— Các ngươi không được động đến mình ta khi vào triều kiến thiên-tử, tự-khắc ta sẽ phân-giải.

Dương lục-lang liền tỉ cho quân cấm-vệ vào trói *Tiêu-tán*. *Tống Chân-tôn*, *Tống Chân-tôn* hỏi rằng :

— Ta không giáng chỉ triệu mà sao nhà-ngươi dám tự-tiện bỏ Tam-quan về đây, lại đem theo một tên bộ-hạ, để hắn vào giết chết cả nhà quan *Tạ* phó sứ, vậy thì tội lỗi ấy nhà-ngươi nghĩ thế nào ?

Dương lục-lang tâu rằng :

— Muôn tâu bệ-hạ ! bề hạ-thần tội thật đáng chết. Dám xin bệ-hạ hãy mở lượng hải-hà cho kẻ hạ-thần được giải bầy. Nguyên chu-công kể hạ-thần đột-ngột ở triều-đình trong bấy lâu, dầu chẳng xuống suối vàng, cũng không dám quên ơn báo-đáp. Vậy rồi triều-đình giáng chỉ đánh phá hãy *Thiên-ba lãn*, thân-mẫu kẻ hạ-thần lo ngại thành bệnh. Bởi đấy tôi mới bỏ-thần mới phải lẻn về thăm thân-mẫu ; còn như viên bộ-tướng *Tiêu-tán* kia vốn tính hung-bạo ; chẳng biết vì đây lâu nên mới dám vào giết cả nhà quan *Tạ phó-sứ*, thật quả không phải mưu tự kẻ hạ thần vậy.

Tống Chân-tôn ngâm ngợi, hồi lâu phán nói câu gì thì *Vương-khâm* quì xuống tâu rằng :

— Tôn hung-thần giết người đích-thị là *Tiêu-tán*, không còn phải hồ-nghi gì nữa. Hiện bọn nhạc-công hãy còn đều nhận rõ mặt. Vả khi bắn ra đi, lại có tin-hạ bút tích, dám xin bệ-hạ nghiêm-giữ phép nước, truyền đem *Dương* lục-lang và *Tiêu-tán* cùng ra xử-trảm, để rõ những kẻ hung-bạo sau này.

Tống Chân-tôn còn ngần-ngại chưa quyết. *Bái-dương* tâu rằng :

— *Dương* lục-lang dẫn sở tội nhưng tình thật đáng thương. Dẫu bệ-hạ không thể *Dương* có phạm tội giết người nữa, ta cũng nên xét cái công trấn-thủ Tam-quan mà đem lòng khoan-giảm mới phải.

Tống Chân-tôn chuẩn tấu, giao cho pháp-ty xét nghị. Lại-ân *Dương* lục-lang và *Tiêu-tán* rồi sẽ đàng sở tâu trình. Khi bãi triều rồi, *Vương-khâm* một mình người tâm phán đến pháp-ty nói với kinh-bộ-quan xin đầy bọn *Dương* lục-lang đi những nơi nào rất lam-chướng.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Les misérables

DE VICTOR HUGO

(Suite)

... Bonaparte met un postillon sur le trône de Naples et un sergent sur le trône de Suède, employant l'inégalité à démontrer l'égalité; Louis XVIII à Saint-Ouen contresigne la déclaration des droits de l'homme. Voulez-vous vous rendre compte de ce que c'est que la révolution, appelez-la Progrès et voulez-vous vous rendre compte de ce que c'est que le progrès, appelez-le Demain, Demain fait irrésistiblement son œuvre, et il la fait dès aujourd'hui. Il arrive toujours à son but, étrangement. Il emploie Wellington à faire de Foy qui n'était qu'un soldat, un orateur, Foy tombe à Hougomont et se relève à la tribune. Ainsi procède le progrès. Pas de mauvais outil pour cet ouvrier-là. Il ajuste à son travail divin, sans se déconcerter, l'homme qui a enjambé les Alpes, et le bon vieux malade chancelant du père Élysée. Il se sert du podagre comme du conquérant; du conquérant au dehors, du podagre au dedans. Waterloo, en coupant court à la démolition des trônes européens par l'épée, n'a eu d'autre effet que de faire continuer le travail révolutionnaire d'un autre côté. Les sabreurs ont fini, c'est le tour des penseurs. Le siècle que Waterloo voulait arrêter a marché dessus et a poursuivi sa route. Cette victoire sinistre a été vaincue par la liberté.

En somme, et incontestablement, ce qui triomphait à Waterloo, ce qui sourdait derrière Wellington, ce qui lui apportait tous les bâtons de maréchal de l'Europe, y compris, dit-on le bâton de maréchal de France, ce qui roulait joyeusement les brouettées de terre pleine d'ossements pour élever la butte du lion, ce qui attrio uphalement écrit sur ce piédestal cette date: *18 juin 1815*, ce qui encourageait Blücher sabrant la déroute, ce qui du haut du plateau de Mont-Saint-Jean se penchait sur la France comme sur une proie, c'était la contre-révolution. C'est la contre-révolution qui murmurait ce mot infâme: démembrement. Arrivée à Paris, elle a vu le cratère de près, elle a senti que cette cendre lui brûlait les pieds, et elle s'est ravisée. Elle est revenue au bégayement d'une charte.

Ne voyons dans Waterloo que ce qui est dans Waterloo. De liberté intentionnelle, point. La contre-révolution était involontairement libérale, de même que, par un phénomène correspondant, Napoléon était involontairement révolutionnaire. Le 18 juin 1815, Robespierre à cheval fut désarçonné.

XVIII

Recrudescence du droit Divin

Fin de la dictature. Tout un système d'Europe croula.

L'empire s'affaissa dans une ombre qui ressembla à celle du monde romain expirant. On revit de l'abîme comme au temps des barbares. Seulement la barbarie de 8 5, qu'il faut nommer de son petit nom, la contre-révolution, avait peu d'haleine, s'essoufla vite, et resta court. L'empire, avouons le, fut pleuré, et pleuré par des yeux héroïques. Si la gloire est dans le glaive fait sceptre, l'empire avait été la gloire même. Il avait répandu sur la terre toute la lumière que la tyrannie peut donner; lumière sombre. Disons plus: lumière obscure. Comparée au vrai jour, c'est de la nuit. Cette disparition de la nuit fit l'effet d'une éclipse.

Louis XVIII rentra dans Paris. Les danses en rond du 8 juillet effacèrent les enthousiasmes du 0 mars. Le corse devint l'antithèse du béarnais. Le drapeau du dôme des Tuileries fut blanc. L'exil trôna. La table de sapin de Hartwell prit place devant le fauteuil fleurdelysé de Louis XIV. On parla de Bouvines et de Fontenoy comme d'hier, Austerlitz ayant vieilli. L'autel et le trône fraternisèrent majestueusement. Une des formes les plus incontestées du salut de la société au dix-neuvième siècle s'établit sur la France et sur le continent. L'Europe prit la cocarde blanche. Trestaillon fut célèbre. La devise *non pluribus impar* reparut dans des rayons de pierre figurant un soleil sur la façade de la caserne du quai d'Orsay. Où il y avait eu une garde impériale, il y eut une maison rouge. L'arc du carrousel, tout chargé de victoires mal portées, dépaysé dans ces nouveautés, un peu honteux peut-être de Marengo et d'Arcole, se tira d'affaire avec la statue du duc d'Angoulême. Le cimetière de la Madeleine, redoutable fosse commune de 93, se couvrit de marbre et de jaspe les os de Louis XVI et de Marie-Antoinette étant dans cette poussière...

(A suivre)

Những kẻ khốn-nạn

Xã-hội tiểu-thuyết, của ông Victor Hugo
NGUYỄN-VĂN-VĨNH dịch.

(Tiếp theo)

Ông Bô-na-bạt lấy một viên tùy-tướng mà đặt làm vua nước *Naples*, lấy một viên đội-trưởng mà đặt làm vua nước Thụy-điển, lấy cái bất-bình-đẳng mà tỏ ngôi bình-đẳng. Vua Lô-ý thập-bát ở *Saint-Ouien* ký-nhận tờ xướng dân-quyền. Ai muốn hiểu rõ cuộc cách-mệnh là cái gì thì cứ gọi nó là tiến-bộ; ai muốn biết tiến-bộ là cái gì, thì cứ gọi nó là Ngày-mai; Cái công-việc của Ngày-mai không ai mà ngăn-trở nổi, mà công-việc ấy nó làm ngay từ bữa nay. Bao giờ nó cũng đạt được mục-đích, mà nó đạt mục-đích một cách kì-khu. Nó khiến cho ông Huệ-linh-tôn làm cho ông *Foy* dương là người võ-tướng hóa ra một nhà hùng-biện. Ông *Foy* thua ở *Hougomont* mà rồi sau được ở chỗ nghị-trường. Cái tiến-bộ nó làm-ăn như thế. Nó là một người thợ biết dùng chàng dục, không có cái gì vào tay nó mà không nên một lợi-khí. Cái việc của nó là việc tới sau nó làm, cho nên nhân-tài thế nào nó cũng dùng được. từ đấng anh-hùng kia đã bước một bước qua núi Alặc-bá, cho đến ông lão già ốm giờ đi không vững; ông già thua chân không nổi thì nó dùng ở trong mà ông đại-tướng đánh đông dẹp bắc thì nó dùng ở ngoài. Trận Hoa-tiết-lô xảy ra mà chỉ hãm cái việc dùng gươm phá các ngôi vua, chẳng qua nó vẫn là làm luôn một công-việc cách-mệnh ở phương-diện khác mà thôi. Việc của kẻ mang gươm xong rồi, thì đến việc của nhà tư-tưởng. Hoa tiết-lô muốn chen đường đi của thập-cửu thế-kỉ, nhưng thập-cửu thế-kỉ cứ đi bừa, vượt qua nơi hiểm trở mà đi. Cái cuộc chiến-thắng gở dữ đó sau lại bị thua cái phong-trào tự-do vậy.

Nói tóm lại thì tháng-giã ở trận Hoa-tiết-lô, thì cái nó mỉm cười toại-chí ở đáng sau lưng ông Huệ-linh-tôn, thì cái nó đã khiến cho ông được phong chức [illegible] chế cả nước Pháp nữa, thì cái nó nhờn-nhơ xe những đất lần xương lẫn máu mà đắp nên đồi kỉ-niệm trên có con sư-tử, thì cái nó đã để cái niên-hiệu ngày 15 tháng sáu năm 1815 lên nơi kỉ-niệm đó; thì cái nó đã làm cho nức lòng ông *Blücher* đi đuổi theo chém giết quân thua; thì cái nó đứng từ trên cao-nguyên *Mont-Saint-Jean* mà lấm-lét dòm xuống nước Pháp như thể một con ác điều lấm-lét dòm mồi, bấy nhiêu cái, chính là cái chủ-nghĩa ngụy-cách-mệnh vậy. Cái tiếng khả-ố nói ra khi ấy là tiếng: « phản-tân Pháp-quốc » cũng là một tiếng nói của bọn ngụy-cách-mệnh. Khi ngụy-cách-mệnh đã xông sang đến Ba-lê ta, bấy giờ mới được nhìn gần cái miệng hỏa-sơn, mới thấy dầm lên giọ nóng cẳng, mới sực nghĩ trở lại, mà lòng-công kỳ nên tờ lập-hiến.

Âu là Hoa-tiết-lô nó là thế nào, ta nên biết cho nó là thế ấy. Chớ có bảo nó là một việc chi tâm giải-thoát cho thiên-hạ. Cách ngụy-cách-mệnh vô-tình mà hóa ra sùng nghĩa tự do, cũng hình như thuở trước ông Napha-luân cũng vô-tình mà theo nghĩa cách-mệnh. Hồm 18 tháng sáu năm 1815 chẳng qua là ông *Robespierre* (tên một người lĩnh-tụ trong đảng cách-mệnh) cưỡi ngựa mà bị ngựa cắt ngã.

XVIII

Chính thần-quyền phục hưng

Cuộc chuyển-chế đến đó là hết. Cả một cục-diện Âu-châu vì đó mà lỡ tan.

Đế-chính trụy lạc vào trong một cái bóng tối tự-hỗ mịt-mù của thế-giới La-mã đời xưa vậy. Từ đó cái du-vưởng của thế-giới La-mã đời xưa vậy. Từ đó cái du-vưởng của thế-giới La-mã đời xưa vậy. Từ đó thấy những cơ nguy-hiểm như ở thời-đại những quân mọi-rợ đến đánh phá La-mã vậy. Duy cái mọi-rợ năm 1815, âu là ta cứ tục-danh nó mà gọi là Ngụy-cách-mệnh thời-đại, thì hơi thở không được dài, chẳng mấy chốc mà đứng trong-hùng lại. Đế-chính đã qua đi còn được có người thương tiếc, mà những mất rơi luy toàn là những mắt anh hùng. Giả-sử cái vinh-hiển mà ở như thanh gươm gây dựng được ngai-vàng, thì đế-chính thật đã là vinh-hiển. Phàm chính áp-chế có thể lan rắc được bao nhiêu sự quang minh, thì đế-chính quả đã lan rắc được bấy nhiêu quang-minh vậy; cái quang-minh ấy là một thứ quang-minh ở mờ tối. Nói cho quả lời nữa thì là một thứ quang-minh ám-muội. Tí với cái khí-sáng ban-ngày thì nó là đêm. Cuộc tiếnlân được tối đêm đó, tự-hỗ như một cuộc chế-lấp vậy.

Vua Lô-ý mười-chín lại ngự-giá về Ba lê. Cuộc nhảy múa vòng quanh ngày mùng 8 tháng bảy làm cho quên những những sự nao-nức ngày 20 tháng ba. Người anh-hùng đất *Corse* từ đấy thành ra phản-đối với người ở đất *Bearn* vậy. Trên chóm nóc điện *Tuileries* kéo cờ trắng. Kẻ đi đào tị về ngự trên ngai vàng. Cái bàn gỗ-thông ở *Hartwell* đem kê trước cái ngai chạm hoa bách-hợp của vua Lô-ý mười-bốn. Những công-đức tám đời như trận *Bouvines*, trận *Fontenay*, thì đem ra mà kể như chuyện mới hôm qua, còn trận *Austerlitz* thì tự dưng hóa ra cũ. Tôn-giáo với hoàng-gia đường-hoàng liên-kết. Nước Đại-pháp và cả châu Âu từ đó theo cả một chính-thể công-nhận cho là chính thể bảo tồn xã hội. Khắp Âu-châu đều đeo hoa-thị trắng (là dấu hiệu của nhà vua cũ nước Pháp). Thắng giặc *Trestaillon* tự dưng nổi tiếng. Cái hoa-thị đã có tua như mặt trời ở trước cửa trại lính chỗ bờ sông *Quai d'Orsay* lại thấy đề câu la-tinh *Non pluribus impar*, là câu đề của vua Lô-ý mười bốn. Những chỗ xưa kia có quân thị-vệ của hoàng đế đóng, thì bây giờ có kia có quân thị-vệ của hoàng đế đóng, thì bây giờ có kia có quân đỏ. Cái khải-hoàn môn ở trong vườn *Carrousel*, trên còn đầy những sự-tích chiến-thắng của đế-triều, tự-hỗ thấy những cảnh-tượng mới cũng sinh bẽn-lẽn như thể lục đục, thẹn vì trận *Marengo*, thẹn vì trận *Arcole*, sự-tích hãy còn ghi chép, thôi thì đem ngay bức tượng ông *Angoulême* quận-công mà để thêm lên đó, cũng là cách gỡ cho xuôi. Cái nghĩa-địa *Madeleine*, là nơi vùi lấp biết bao nhiêu xương vô-chủ năm 1893, thì họ đem nào những cẩm-thạch, văn-thạch đến mà xây cho đẹp, bỏi vì hài cốt vua Lô-ý thập-lục với của hoàng-hậu *Marie Antoinette* cũng chôn tại đó...

(Còn nữa)

Những hồi từ đầu, đã in thành bốn quyển, một bên chữ Pháp, một bên quốc-văn, bán giá như sau này:

Quyển I	223 trang, bán.	0 $ 50
— II	203 —	0 45
— III và IV	259 —	0 55
— V và VI	193 —	0 45
— VII và VIII	319 —	0 65

Ở xa phải trả thêm tiền cước, mỗi quyển. . . . . 0 $ 20

Cả năm quyển gửi làm một gói . . . . . 2 $ 25

Luận tảo-hôn

(Trích dịch Âm-băng thất văn tập)

(Tiếp theo)

Nước càng văn-minh, thì người trong nước cưới xin lại càng chậm, nước càng giã mau, thì người trong nước cưới xin lại càng sớm. Hiện các nước văn-minh ở trên địa-cầu bây giờ lính số trung bình, thì cưới xin sớm nhất là nước Nga, thứ đến nước Nhật-bản (trong quốc không có số thống kê, không tra xét được, nhưng đại khái lại sớm hơn người Nhật-bản), cưới xin chậm nhất là nước Đức, chậm vào tờ nước Anh (số tính số trung bình nước Đức con trai 29 tuổi mới cưới vợ, con gái 26 tuổi mới lấy chồng; nước Anh con trai 28 tuổi mới cưới vợ, con gái 25 tuổi mới lấy chồng) Các sự cưới xin ở các nước, lại càng ngày càng chậm mãi, vì với ngày trước, tỉ-dụ có khác nhiều, mà nước Anh lại càng chậm lắm. (năm 1881, tính số trung bình, con trai ngoài 25 tuổi mới cưới vợ, con gái ngoài 24 tuổi mới lấy chồng, năm 1890, tính số trung bình con trai ngoài 26 tuổi mới cưới vợ, con gái 24 tuổi tìm toàng mới lấy chồng, lại nước Anh cái số người chưa đến 21 tuổi mà cưới xin, lại càng ngày càng bớt: năm 1874, con trai chưa đến 21 tuổi mà cưới vợ có 8 người, con gái cưới 21 tuổi mà lấy chồng có 22 người; năm 1890, con trai chưa đến 21 tuổi mà cưới vợ có 5 người, con gái chưa mà nước Đức thì cái lục cưới sớm, bỏ đi hết (năm 1891, nước Đức con trai chưa đến 21 tuổi mà cưới vợ, trong 100 chỉ có một người, con gái chưa đến 21 tuổi mà lấy chồng, trong 100 người chỉ có 16 người), theo lẽ ấy mà nói, thì việc cưới xin có quan hệ đến sự thịnh suy của một nước, có phải nhỏ đâu. Không những là thế, trong một nước, người làm nghề nông có quí, thì cưới vợ càng chậm, người làm nghề hèn tiếp, thì cưới vợ càng sớm, đại khái phụ làm mỏ, thợ nhà in, thợ làm công các xưởng cơ-khí, cưới xin rất sớm, thầy văn học, nhà kỹ thuật, nhà chính trị, nhà quân học cưới xin càng chậm (cứ số thống kê của nước Anh năm 1884, thì cái số cưới xin của thợ làm mỏ chừng các thợ thợ, tính số trung bình, con trai ngoài 24 tuổi, con gái ngoài 22 tuổi các nhà làm nghề cao quí, tính số trung bình, thì con trai ngoài 31 tuổi, con gái ngoài 26 tuổi; các nước đại khái cũng như thế). Thế thì sự cưới xin sớm hay chậm, tới riêng về nhân một người, thì đã nói được phần nhiều người cho hay thấp, nói chung về cả một nước, cũng đã nhận được vận nước thịnh hay suy; than ôi! ta cũng nên nghĩ và nên sợ lắm.

Theo cái lý thuyết của nhà xã hội học, cái tệ cưới sớm vẫn nhiều, mà cái tệ cưới chậm cũng không phải ít. Một là tuổi vợ chồng hơn nhau nhiều quá, cho nên lấy nhau không bởi ái tình mà bởi nhục dục, rồi hay xảy ra những chuyện hư hại đến phong tục luân lý; hai là cái ngày vợ chồng ăn ở với nhau bớt ngắn đi, thì sự sinh nở không được mấy, thêm chỉ có người lại dùng phép giữ cho không thụ thai, đến nỗi số người trong nước một ngày một bớt đi; ba là tuổng tinh người ta, không mấy người ở lâu một mình được, trong cái khi chưa cưới xin đó, thường ít người trì thủ được, mới sinh ra những thói phóng đãng dâm bôn, hại đến sự mạnh khỏe và làm hư hỏng cả nền phong hóa. Trong ba điều tệ ấy, thì hai điều trên, người Trung quốc chưa từng phải lo đến, còn điều thứ ba, thì cũng cất nhẽ sự giáo dục mà thôi, nếu từ đục không tắt, thì dẫn Trung quốc bây giờ vẫn theo tục cưới sớm, mà sai tệ phóng đãng dâm bôn, cũng có khỏi được đâu. Cho nên tôi dám nói quyết rằng Trung-quốc ngày nay muốn cải lương nhân quần, thì phải cấm tảo hôn mới được.

Kính Lễ nói: « Con trai ba mươi tuổi mới cưới vợ, con gái hai mươi tuổi mới gả chồng, tính ý của thánh riết đời xưa, thật là sâu xa lắm vậy!

Vấn đề này, giống như cũng không cần sắp lắm, nhưng mà nước thịnh hay suy, nguyên nhân không phải ở một vài người, một vài việc, ta thấy điều gì phải thì ta theo, ta biết điều gì hại thì ta bỏ, việc trong nước nên làm bây giờ biết là bao nhiêu, lọn ta có nên kén chọn gì; và lại vấn đề này, không cần thiệp gì đến chính phủ, miễn là người trong nước ai cũng nhận là chức vụ của mình, mà tự mình sửa đổi, không có họ gì đến thì giờ lo tính việc khác, mà lại có được cái thiện nhân cho xã hội Trung-quốc nữa.

X dịch thuật

KHẢO VỀ Y-HỌC CỔ CỦA TA

Cẩm-nang trích lục

(Tiếp theo)

Biện tôn-khí, vệ-khí, doanh-khí luận

Khí là một cái rất qui báu trong mình người ta. Mà bệnh sinh trăm bệnh cũng tự khí.

Khí vẫn là chất hơi, chỗ nào không rỗng khí cũng trán đến, cho nên nằm ngoài ở trong, chi tiết ở ngoài, đều có khí trán ra trán vào, cùng nhau thay đổi, như thể lăn quanh cái vòng tròn, không đầu mối chi cả.

Khí có ba thứ:

1° Tôn khí

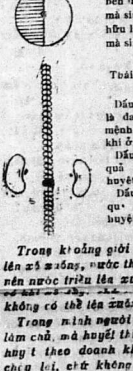
2° Vệ khí

3 Doanh khí

Tên khí là tiên-thiên nguyên khí, nó ở nơi đan điền (mệnh môn), người ta có tên khí, cũng như giới đất có ngôi thái cực.

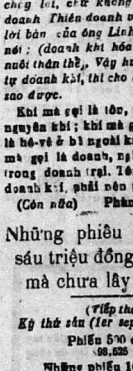
Vệ khí là dương khí hay là phòng khí, nó kiệc vận khắp trong thân thể người ta, mà không nơi theo kịnh mạch. Vệ khí bởi tôn khí sinh ra, tức là ngôi thái cực động mà sinh âm dương.

Doanh-khí là âm khí hay là tinh khí nó sự nó theo kinh mạch mà đi. Doanh khí bởi tên khí sinh ra, tức là ngôi thái cực tĩnh mà sinh âm

Thái cực đồ

Cái vòng trắng thì nửa bên tả là thái cực tĩnh mà sinh âm, nửa bên hữu là thái-cực động mà sinh dương.

Thái cực trong mình người ta

Dấu mực đen ở giữa là đan-điền hay là mệnh-môn, chỗ tôn khí ở.

Dấu khuyên con ở quả cật bên tả là huyệt âm thủy.

Dấu khuyên con ở quả cật bên hữu là huyệt dương hỏa.

Trong khoảng giới đất khi thì xô lên xô xuống, nước thì theo khí, cho nên nước triều lên xuống, phải nhờ [illegible] không có thể lên xuống được.

Trong mình người ta thì lấy khí làm chủ, mà huyết thì nương nước, hay là theo doanh khí mà đi chạy lại, chứ không phải huyết là doanh. Thiên doanh vệ sinh hội chép lời bàn của ông Linh Khu cũng có nói: (doanh khí hóa sinh huyết để nuôi thân thể). Vậy huyết sinh ra bởi tự doanh khí, thì cho doanh là huyết sao được.

Khi mà gọi là tôn, nghĩa là tôn là nguyên khí; khi mà gọi là vệ, nghĩa là hộ-vệ ở bì ngoài kinh mạch; khi mà gọi là doanh, nghĩa là bên gần trong doanh trại. Tôn khí, vệ khí, doanh khí, phải nên phân biện.

(Còn nữa) Phàng-năng-Tính

Những phiếu công-thái sáu triệu đồng trúng số mà chưa lấy tiền về (1)

(Tiếp theo)

Kỳ thứ sáu (1er septembre 1923)

Phiếu 500 đồng: 98.525

Những phiếu 100 đồng:

994	27.530	65.465	99.234
999	27.656	67.413	99.477
1.049	36.310	68.295	99.606
1.042	37.871	78.693	99.365
6.314	40.503	86.142	102.851
7.080	41.518	90.443	103.207
10.561	44.163	92.343	103.769
11.575	47.624	93.245	105.214
11.679	48.027	93.799	110.602
13.661	49.790	93.832	117.665
20.066	50.799	94.498	117.682
20.301	55.085	96.578	117.960
20.343	63.481	98.677	121.050
24.874	64.229	99.092	122.489
24.899	64.709	99.127	122.536

Kỳ thứ bảy (1er décembre 1923)

Những phiếu 500 đồng:

39.986 97.649

Những phiếu 100 đồng:

56	35.805	64.699	83.978
2.362	36.854	64.881	86.690
6.152	36.309	65.000	87.612
8.286	37.611	65.554	91.041
9.471	39.232	65.904	92.622
10.615	39.924	66.966	93.202
10.945	41.533	67.371	93.295
11.774	42.138	70.084	95.447
12.905	43.095	70.833	96.770
15.254	43.168	70.884	97.993
17.352	49.218	71.106	98.516
27.967	52.290	72.632	98.564
28.419	53.316	73.721	98.713
29.051	53.347	74.962	99.640
30.149	53.386	75.133	99.947
31.170	53.404	76.228	102.188
31.176	58.624	76.583	103.909
31.399	58.624	78.713	112.625
33.773	62.822	79.961	113.757
34.314	62.933	82.740	116.161
35.403	64.449	83.085	

Kỳ thứ tám (1er mars 1924)

Phiếu 500 đồng:

19.995

Những phiếu 100 đồng:

11.055	35.371	61.279	78.371
11.704	37.238	63.475	81.824
12.654	37.651	64.394	81.921
14.542	37.881	64.778	83.236
14.577	37.905	65.032	87.074
15.013	39.761	65.161	91.245
15.734	40.329	66.490	91.391
18.156	40.518	66.918	93.443
18.549	40.944	68.594	97.543
20.887	43.448	70.827	97.701
21.275	43.576	71.478	98.616
22.076	45.652	71.577	98.680
22.030	47.743	72.397	99.153
22.141	48.472	72.442	101.467
23.842	50.796	72.838	101.543
24.916	50.886	72.944	101.722
29.701	50.998	73.919	101.799
30.457	51.807	74.291	102.105
30.586	52.293	74.773	102.351
32.815	54.099	75.332	104.573
33.118	54.724	76.430	105.012
33.614	55.256	77.516	115.896
35.160	57.403	78.324	117.993
35.285	57.867	78.399	122.983

(Còn nữa)

(1) Xem từ số báo ngày 1er octobre 1926.

Các việc lĩnh trưng và đấu giá

Ngày thứ hai 25 octobre 1926. — Hồi 16 giờ tại sở Công-chính Hanoi sẽ đấu giá làm một cái nhà ăn và một nhà tắm cho trường nam Sư-phạm Hanoi. Việc này trước định vào 18 [illegible]

Ngày thứ tư 27 octobre 1926. — Hồi 13 giờ tại nhà Thương-chính Hanoi và Saigon cho lĩnh-trưng việc in sổ và bán các giấy in dùng trong sở Thương-chính năm 1927. Tiền bán phải tính bằng bạc và xu.

Điều lệ để tại sở Thương-chính Haiphong.

Ngày 28 octobre 1926 hồi 9 giờ Tại đạo Hóa-xa phía Bắc, ở nhà ga Hà-nội gọi lĩnh trưng cho các đạo hỏa-xa phía Bắc ở Hà-nội và Trung-kỳ trang-xong ở Tourane.

Lô thứ nhất. — Bảy vạn bốn nghìn kilos (74.000 k.) dầu đã lau trục bánh xe.

Lô thứ hai. — Sáu vạn sáu nghìn kilos (66.000 k.) dầu đã lau các trục máy.

Các giấy má về việc lĩnh trưng này đề tại phòng giấy ông kỹ-sư chánh đạo hỏa-xa phía Bắc (Bureau de l'Ingénieur Chef de l'Arrondissement des chemins de fer du Nord gare Hanoi) và phòng giấy ông chánh ở Hãng-bài (Service Maritime du Tonkin) tại Haiphong.

Ngày 3, 6 và 9 novembre 1926. — Hồi 8 giờ sáng tại sở Kiểm-lâm Hanoi bán đấu giá mấy khu rừng của sở Công-sản.

Rừng tỉnh Phú-thọ và Tuyên-quang thì bán vào ngày 3 novembre.

Rừng tỉnh Hải-ninh và Quảng-yên (trừ đảo La Table không kể) thì bán vào ngày 6 novembre.

Và rừng đảo La Table thì bán vào ngày 9 novembre.

Mỗi đơn xin đấu giá chỉ được mua một khu mà thôi.

Ai muốn biết thêm điều gì nên thì cứ hỏi tại sở Kiểm-lâm Hanoi, các tòa sứ tỉnh Phú-thọ, Tuyên-quang, Hải-ninh và Quảng-yên sẵng sàng sẽ sở Kiểm-lâm Phủ-doan, Phủ-yên-bình Phan-lương, Tuyên-quang, Việt-trì, Ao-koi, Tiên-yên, Quảng-yên, Phonha-chê, Hongay, Yen-lập và đảo La Table.

TAXÉOL ROGIER

Thuốc chuyên-môn rất mạnh để trị bệnh lậu. Trị các bệnh như Gonnorrhée. — Cystite. — Catarrhe vésical rất hiệu. — Là một thứ thuốc mới các ông thầy thuốc ở thuộc-địa đều khuyên dùng thuốc ấy.

Giá một lọ: 1 $ 00

BÁN TẠI HIỆU BÁO-CHẾ

L. BLANC

51, phố Paul-Bert, Hanoi

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

TẬP DỊCH PHÁP-VĂN

Les pauvres gens

I

Il est nuit. La cabane est pauvre, mais bien close
Le logis est plein d'ombre, et l'on sent quelque chose.
Qui rayonne à travers ce crépuscule obscur.
Des filets de pêcheur sont accrochés au mur.
Au fond, dans l'encoignure où quelque humble vaisselle.
Aux planches d'un bahut vaguement étincelle.
On distingue un grand lit aux longs rideaux tombants.
Tout près, un matelas s'étend sur de vieux bancs.
Et cinq petits enfants, nid d'âmes y sommeillent.
La haute cheminée où quelques flammes veillent
Rougit le plafond sombre, et, le front sur le lit,
Une femme à genoux prie, et songe, et pâlit.
C'est la mère. Elle est seule. Et dehors blanc d'écume.
Au ciel, aux vents, aux rocs, à la nuit, à la brume.
Le sinistre océan jette son noir sanglot.

II

L'homme est en mer. Depuis l'enfance matelot,
Il livre au hasard sombre une rude bataille.
Dieu, ô, bourrasque, il faut qu'il sorte le soir.
Quand l'eau profonde monte aux marches du musoir.
Il gouverne à lui seul sa barque à quatre voiles.
La femme est au logis, cousant les vieilles toiles.
Remaillant les filets, préparant l'hameçon,
Surveillant l'âtre où bout la soupe de poisson,
Puis priant Dieu sitôt que les 5 enfants dorment.
Lui, seul, battu des flots qui toujours se reforment,
Il s'en va dans l'abime, et s'en va dans la nuit.
Dur labeur ! Tout est noir ; tout est froid ; rien ne luit.
Dans les brisauts, parmi les lames en démence,
L'endroit bon à la pêche, et, sur la mer immense,
Le lieu mobile, obscur, capricieux, changeant,
Où se plaît le poisson aux nageoires d'argent.
Il ne s'est qu'un point, c'est grand 2 fois comme la chambre.
Or, la nuit, dans l'ondre et la brume, en décembre,
Pour rencontrer ce point sur le désert mouvant,
Comme il faut calculer la marée et le vent,
Comme il faut combiner sûrement les manœuvres !
Les flots, le long du bord glissent vertes couleuvres,
Le gouffre roule et tord ses plis démesurés.
Et fait râler d'horreur les agrès effarés.
Lui, songe à sa Jeannie, au sein des mers glacées,
Et Jeannie en pleurant l'appelle, et leurs pensées,
Se croisent dans la nuit, divins oiseaux du cœur.

(a suivre) Victor Hugo

Những kẻ đáng thương

I

Trời đêm đã giục canh gà.
Nhà tuy bần bạc nhưng mà thâm-nghiêm,
Trong lều trông đã nhá-nhem.
Ngoài song còn thấy xiên-xiên bóng vàng,
Lưới treo bỗ-bộn trên tường.
Xích-đông bát đĩa treo ngang giữa nhà;
Trên giường màn rũ la đà.
Bên giường đệm rách bao la phản-nồi,
Năm con yên giấc đã rồi.
Buồn trông lẻ lửa lẻ-loi bóng đèn,
Trần nhà thấp-thoáng trăng đem,
Cảm tình mẹ mới khẩu nguyện lâm-dâm.

Thương thay con dại mẹ đâu,
Hết nghĩ xa lại nghĩ gần một thân.
Ngoài thì sóng cuộc trăng ngần,
Giữ áo từng trận, sóng cồn như lôi.

II

Chồng thì từ thuở thiếu thời,
Tay chài, tay lưới nghề nòi đã quen,
Quản gì dông-tố đảo-điên,
Lẫn lưng miễn kiếm được tiền nuôi con,
Ngày ngày chịp chọng hoàng-hôn,
Nước chiều lênh-láng, sóng cồn chơi-vơi,
Nhẹ buồm, vững lái ra khơi một mình,
Vợ thì quanh chốn gia đình,
Đường kim, mũi chỉ rách lành vá may,
Sớm cấu, mạng lưới liền tay,
Cơm canh sẵn sóc ngày ngày đảm đang,

Vừa khi con đã ngủ an,
Một mình buồn nghĩ bàn-hoàn niềm tây.

Thương chàng sơ-cực thảm thay,
Đầu bờ, góc bến tháng ngày một thân,
Nghề sao vất-vả trăm phần,
Tối tăm, rét mướt tấm thân giãi dầu,
Gửi mình lạc thạch, bạc-đầu,
Mênh-mông biển rộng buồng cầu chốn nào?

Đè làn, đạp sóng quản bao,
Tìm ra lăm cá, biết bao công-trình.
Đêm đông sóng gió càng kinh.
Dò-la, toan-tính việc mình dễ đâu?
Tay chèo, tay lái khoan mau,
Liệu cơ xoay-xở cho sau gặp-gàng,
Ven bờ quẩn quận tóng đàn,
Khác nào rắn lột chịp chờn xa coi,
Ngoài khơi nước rộng gian trời,
Khiến người trôi-nổi rạng rời thất-kinh,

Chàng thời giữa bể lênh-đênh,
Động lòng đau xót đến tình người yêu,
Nàng thời ngùi-ngậm trong lều,
Thương chồng khéo nỗ đến điều thảm thương.
Cho hay thanh-khí lẽ thường,
Lòng chàng, ý thiếp đôi đường cũng như.

(Còn nữa)

Song-Nam Nguyễn-văn-Thuộc

Đoản-thiên tiểu-thuyết

Hai cảnh tà dương

Trời đất mầu thu xanh biếc !
Cỏ cây chiều giải áo vàng.
Vịt nước chuyện vui.
Nhạn mây riêng thắm.
Lạnh-lùng thay cảnh tà-dương !
Cảnh tà-dương, giang-hồ một kiếp !
Một giây liên-lạc, ôi ! đoạn-trường !
Tiếc thu, thu có thương ?...

Chiều mùa thu, mặt trời yên lặng...

Cạnh cửa sổ, trong cái nhà tre bên bờ ao nọ, một người đàn-bà ngồi lặng nhìn ra vườn.

Cánh mặt trời thu lặn trong vườn hoàng tinh, là một cảnh buồn : ánh nắng xiên khoai, chiếu trên ngọn cỏ, rọi xuống cành cây, thành một sắc hung hung gay gắt như nung nấu lòng người và khắc cho cảnh vật một cái tinh-thần cần còi cỗ lỗ... Ánh nắng chiếu xuống nước in bóng cây xanh, thành một vệt vàng đậm, rồi lại lung linh tự linh sóng soi thẳng vào mặt người đàn-bà, cái bóng chập-chờn, sét nhà như con bướm đi-thường nhởn-nhơ giọo cánh hoa ẩ-đột... Trong ao, một đôi vịt trắng thung-thăng đi lại, làm cho nước ao càng sóng sánh coi ra dáng tự-do thỏa-thích, cho rằng đời vợ chồng ta, thì giới không còn có gì nữa !..

Mỗi lúc ánh sáng một nhạt, thì cảnh [illegible] càng thêm vẻ-vang. Trong đó đang thoi-thóp gần tàn.

Trong khoảng không-khí lặng-lẽ cái lặng-lẽ của một nơi đình chùa mộ địa, chỉ có tiếng lá khô sột-sạt tự trên cành rơi xuống, hay hoặc một con rắn xanh bay đánh vật như tiếng phất roi, cái sột-sạt vi-vút bật ra trong khoảnh-khắc rồi lại chìm lịm vào trong cái tịch-mịch vô cùng.

Cảnh đã là một cảnh tà-dương, lại là cảnh tà-dương khi thu hết, hai cái cảnh lồn cùng chung gây một cái sầu tiêu-diệt làm chết hẳn cái lòng hăng-hái của người ta.

Người đàn-bà ngồi, chẳng cũng bị cái ảnh-hưởng của toàn cảnh vì trông trên nét mặt tẩy chứa chan những vẻ sầu muộn.... cái vẻ sầu muộn dàn-dụa trên cặp mắt rắc-rèo còn sót một chút xuân sắc.

Một chốc mặt trời lặn hẳn, trên cành cây dưới ngọn cỏ bỗng xám ngắt lại xám ngắt vì cái màu rực-rỡ đã bỏ đi như một thứ nơi... Đôi vịt cũng đã rẽ nhau vào bờ, tìm tổi về ổ.

Người đàn-bà đang ngồi lặng-lặng bỗng thở dài nghĩ thầm rằng :

— Thôi, thế là trong khoảng vũ-trụ này lại vừa có một mớ cảnh đẹp nữa tan đi rồi !..

Chao ôi ! ngoài ta ra, còn có ai ngờ rằng trong khoảng trời đất vừa qua, còn có ai ngờ rằng trong khoảng trời đất vừa có một cái cảnh mĩ-miều tiêu-diệt đi... Cảnh đẹp hiện ra, ai thấy cũng phải thích, thế mà rất dễ lúc cảnh tàn đi thì còn có ai tiếc thương ?!... Cảnh ơi, cảnh ôi, tương thay cho người, nếu biết ngày nay có nông-nỗi này thì khi xưa cũng chẳng nên dạm-bợ tỏ-hồng cho khoái dạ người làm chi cho lắm !

Người đàn-bà nghĩ đến đấy, bỗng nghe tiếng nhạn hỗ lứng ngang trời, tiếng kêu đã ai-oan lạnh-lùng, lại gặp lúc không-trung im lặng, nỗi lâu còn đồng-vọng long-linh mà ngâm dẫn vào trong lòng, giao-động những gợi tơ-lòng ren rốn nơm một khác dâu, khi thấp, khi cao, khi mau khi chậm, khi trầm trầm lo não, khi thiên-nước mung-lung, người đàn-bà không thể nhịn được nữa phải đem những ngon sang lòng, tiết ra lời nói thành một bài ca rằng :

Ai bảy nên cảnh xui ta sầu,
Não nùng đất khách tấm lòng thâu,
Xuân đi, hạ đi, thu nối sau....
Cuộc đời tính lại có bao lâu !...
Trời ơi ! Xuân ơi !
Trời xuân sao khéo lạnh-lùng nhau?
Cỏ cây rầu-rĩ, về thê-sầu,
Đôi vịt tang-thăng, dáng nhởn-nhơ.
Cảnh buồn cảnh vui sao cách-biệt,
Khiến ta trông thấy thêm ngẫn-ngơ.
Cỏ cây ơi ! Đôi vịt ơi !
Tê vui giáp vách sao hững-hờ?
Lẻ-loi chiếc nhạn kêu lưng trời,
Kêu chi ai-oan, thảm lòng người?
Lạnh-lùng sương-móc ngày đông đến.
Thọ-thần tìm đậu ra lứa đôi?!...
Chim ơi ! Chim ơi !
Lẻ-loi đành hết kiếp xuân thôi!
Cảnh đẹp vừa đây vụt biến rồi,
Cảnh đi, thương nhớ được bao người?!...

Càng nhau lúc còn, không lúc mất,
Cái kiếp phù-dung nên ngẫm-ngùi!

Cảnh ơi ! cảnh ơi !

Lấy-lừng rồi cũng xong một đời !..

Tiếng cất lên, trước còn nho-nhỏ như cái tiếng thoảng ở vực sâu đưa lên, dần dần bỗ lòng tràn ngập sông thâm ngất trời, nên điệu hát càng mau-mắn, thê-lương, lắm lúc cảm kích quá, thành ra ran-ran như muốn bật lên tiếng khóc....

Người thiếu-phụ hát xong cái vẻ ngậm-ngùi chưa xét lại càng hiền-hiện trên cặp mắt nhợt nhạt, trong ngẫn mắt làm rầm... Hai vệt rau reo trên má bỗng sáu rõ ra như người cầm chiếc chùm xiết mạnh vào mảnh sáp.

Người đàn-bà ngồi lặng im một lát như vẫn còn bị cái vẻ bi-hoài của bức cảnh vừa tan nó làm cho tê-tái tấm lòng, người ấy ngồi im lặng một lát bỗng ngửa lên trông cái gương cũ treo trước mặt, bấy giờ nước sơn đã phai nhạt, vẻ thấy đã tờ mờ, hình như không nỡ để cho người đàn-bà mình vỡ-vàng nhợt-nhạt quá, bỗng ứa hai hàng nước mắt mà than rằng:

Chao ôi, mới có trong một tháng trời ta không xem đến gương mà dung nhan đã biến đổi thế này rồi ư? Sao đời người chóng già như vậy.

(Còn nữa) Hồng-anh

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTES

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng dạ dầy, đau dạ dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$40

Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoi 3001

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM
(Paiements en timbres-postes)

Nhiều ông gửi tiền trả bản-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài trả ra những tiền đồi chỗ ở, còn thì bản-quán không nhận tiền gì trả bằng con-niêm cả.

DELEULE & DETOUILLON

76, Phố hàng Trống, Hanoi

Quí-khách nên mua những xe-đạp thượng hạng mà giá lại rẻ không đâu bằng

XE-ĐẠP TERROT :

Thượng hảo hạng	62$00
Hạng đi đường xa B	52.00
Hạng đi đường xa A	50 00

XE-ĐẠP ALCYON :

Thượng hảo hạng	60.00
Hạng đi chơi	52.00
Hạng đi đường xa	48 00
XE-ĐẠP « DRAGON D'OR »	40.00

3036

茂MAO-SENG盛

57, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi

MÁY NÓI SỐ 245

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chân-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách

Quí-khách có đàng xin mở chiếu cố.

3013 CHỦ-TRƯƠNG kính cáo

... nhà là hạnh-trí?

Bệnh chỉ là mọc mụn trong lại chàng mà sinh ra, nên đã mắc bệnh thì đại-tiện đau sót mệt nhọc, sau khi đại-tiện lại thấy ra huyết, thường gọi là lòi rom. Ngài nào có bệnh này nên kíp chữa, để lâu có thể ăn thủng đại chàng.

Vậy xin Liệt quí lưu tâm giới thiệu cho vạn tạ.

TRƯƠNG-QUẾ-LÂM
Thỉ KHOA Y-SINH
26, Phố hàng Buồm, Hanoi
1053

Le PARFUM des HUMANITÉS

(Sô-Kỳ Thanh-Hoa)

Soạn-giả : E. VATRAC
Dịch-giả : NGUYỄN-VĂN-VĨNH

Vừa chữ Tây và chữ Quốc-ngữ đối nhau, giá mỗi quyển . . . . 2$00
Chỉ Tây riêng hoặc chỉ Quốc-ngữ riêng, giá mỗi quyển 1.00
Ở các tỉnh, xin đính thêm tiền cước gửi
Recommandé : 0$30 thứ 2$00
và 0$20 thứ 1$00

BÁN TẠI BẢN-QUÁN

MÁU XẤU SANH RA NHIỀU CHỨNG BỊNH

Sự đau ốm của loài người cũng bởi máu mẹ không đựng tinh khiết và đầy đủ.

Bịnh đau lắt léo nó làm cho mình hại nhiều.

Như bị mụn nhọt, bịnh ngoài da, đau nhức khi nào mà cái nhân trung nó khẩn vào trong lắt léo, nó làm cho nhức nhối khó chịu, nó lại sanh ra nhiều chứng bịnh khác.

Nhiều khi trong cái bịnh đau lắt léo đó, nó sanh ra bịnh đau tri, mấy chứng bịnh kể trên đó thì cũng nhờ thứ thuốc : *DÉPURATIF RICHELET.*

Nó sửa máu lại thông lưu cho đều, nó cứu đã muốn người rồi được mạnh, cũng nhờ bởi thuốc : *DÉPURATIF RICHELET.*

Hễ uống nó vào sự đau nhức đều tan mất.

Mấy anh thuốc đều có bán, chỗ trữ tại nhà thuốc chánh của ông L. Soirène ở ngang nhà hát tây, Saigon.

Nếu rủi mà hết thì gởi ngay qua hãng chế Laboratoire de L. RICHELET de Bidart, 6 Rue de Belfort, BAYONNE (Basses-Pyrénées).

Connaissez-vous la nouvelle

Ford Française

14 HP 5 Places Pneus confort

21.000 fr.

GARAGE AVIAT

HANOI

3029

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC :

MỘT TRIỆU

HOẶC 500.000, HOẶC 200.000, HOẶC 100.000 QUAN

Muốn được một số tiền ấy, nên mua một chỉ vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

Lúc mua vé thì giá 20 quan, cứ thi đồng làm 20 tháng mỗi tháng 1$ nước quan. Nếu tiền đã đủ, liền được ngay chỉ vé, rằng mình có quyền số-kèo, hễ vé trúng số thì được số nhiều. Mình chỉ chịu khó đành đin một tí, thật hẳn như không nghĩ đến, mà đã được ăn của cuộc rút số, lại được có quyền số-kèo một chỉ vé rất quý có sinh lợi-tức.

Vì Crédit National mới năm tám kỳ xổ cuộc rút số ; là 1er Janvier, 1er Février, 1er Avril, 1er Mai, 1er Juillet, 1er Août, 1er Octobre, 1er Novembre.

Mỗi lần rút số có :

1 lô	MỘT TRIỆU
1 lô	500.000 quan
2 lô	200.000 quan
3 lô	100.000 quan
6 lô	50.000 quan

Vừa rồi số tám kỳ trong một năm cộng là 20 triệu quan

Như vậy rút số cũng để trúng lắm

Muốn rõ các cuộc rút số ấy, nên gởi 20 quan cho ông chủ-nhiệm nhà :

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE (France) R. C. 6578

Việc bán vé này theo như bản luật ngày 25 Mars 1901, các nhà mua vé được đủ điều chắc chắn

1048

LẠI MỚI CÓ

Kính trình quí khách,

Bản-hiệu mới nhận được « Vernissan » để đánh giầy ta, giầy tây bằng da láng (vernì), thứ thuốc này bôi vào láng càng để ngấm lâu da càng bóng và mềm, láng không hay rớp.

NGUYỄN-TIẾN-HÂN
Bottier-Chapelier
7, Rue des Cuirs, Hanoi

MỚI RA! MỚI RA!

MŨ TRẮNG LIÈGE
hiệu « SU TỬ »

Kiểu mới
Thật đẹp
Rất bền
Thật nhẹ

CAO-SU SỐNG
để làm đế giầy (Semelle crêpe)

Bán buôn và bán lẻ

GIÁ RẤT RẺ HƠN MỌI NƠI

Có bán liège và dựa làm mũ

Chapellerie « HAI-CHINH », 74-76, Rue du Pont en Bois, Hanoi
3018

NHÀ BÁ-CHUÔNG

Tức là hiệu Báo-chí MONTÉS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất: Santalol chất: Salol và chất: Urotropine

Giá 1$30 một hộp

Cải-lương Hí-viện

RẠP HÁT MỚI

42, Phố Hàng Bạc, Hanoi

Sắp sửa diễn

OAN BÀ THỊ KÍNH

Chèo cải-lương

Soạn giả: Nguyễn-đình-Nghị

Thu nửa tiền

Tối thứ sáu 1er Octobre

HẰNG NGA GIÁNG THẾ

Vui trò đẹp cảnh từ đầu đến cuối lại có cảnh Cung-giáng rất đẹp ngay từ đầu. Cảnh Cung-giáng đem bài trí lần này nữa rồi bỏ đi vì không có chỗ để.

Tối thứ bảy 2 Octobre

MA CỜ-BẠC

Bi-hài kịch

Chèo cải-lương

Vở hát đã xuất bản

NHÀ BÁ-CHUÔNG

Tức là hiệu Báo-chí MONTÉS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nồng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh giịp.

Mắc bệnh giịp, thường sốt he, nhức đầu, đau ở khắp xương.

Muốn trị bệnh giịp, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rasel

0$50 một ống sáu cachets

Mấy điều khuyên về cách đề-phòng bệnh đau mắt

Quan Bác-Sỹ CASAUX, hiện bây giờ làm giám-đốc Nhà thương chữa mắt ở Hanoi, khi có đại hội-đồng bàn về các chứng bệnh xứ nóng tại Saigon năm 1913, đã nói rằng xứ Đông-dương là một xứ nhiều người lòa thứ nhất.

Quan Bác-Sỹ ấy lại nói rằng phần nhiều những mục-tật ấy cũng chỉ tại các chứng đau mắt thường mà sinh ra, nếu sớm biết chữa thì không đến nỗi nào.

Mà bệnh đau mắt lại là một bệnh người Annam mắc phải không biết bao nhiêu mà kể.

Vì thế cho nên phải tìm phương ngăn-ngừa bệnh ấy, và khi mới đỏ mắt, có nhỏ mắt, đã phải chữa ngay; phải có một thứ thuốc đau mắt rất kiến hiệu là vì lẽ ấy.

Bản-hiệu đã đến tận quan danh-sư, mới nói đến trên kia xin một cái đơn để chế ra một vị thuốc đã rẻ tiền mà lại kiến hiệu mà tra vào mắt không đau. Thuốc chế theo đơn ấy chính là thuốc,

COLLYRE JAUNE

selon formule du Docteur CASAUX

Hiệu bào chế CHASSAGNE

Lafon và Lacaze

có bằng bảo-chế để nhất hạng tại Đại-hội đồng Paris, 1878-1889

Ở Hà Nội Paul-Bert, Hanoi

VĨNH-YÊN

Việc người đàn bà Khách tự-tử. — Và việc này, trong một số báo trước đã đăng rồi, một người đi câu và đã thấy xác người bị nạn ở đầm Vạc, nhưng chưa được tin, đã đến khám thì thấy tử thi đã nát rữa cả ra, lưỡi trật ra ngoài. Cho nên bà Đỗ-thị-Hoan là người nhà người đàn bà Khách ấy đến nhận mặt, thì thị nhận ra chính là chủ thị nhảy trên xe hỏa xuống nước nọ. Vậy đã cho mang vào nhà xác để nhờ xét xem nguyên-ủy việc tự tử ấy thế nào.

CAM-PHẢ

Quyên tiền giúp dân bị lụt. — M. Phùng-văn-Thi tức Thái-Tiến, thư-ký tại sở Than Campha-Port có quyên được của các dân Tây Nam ở Campha-Port một số tiền là 250$12 để giúp dân bị lụt. Số tiền ấy, trừ mọi khoản vặt vãnh hết 2p.84, còn 247p.28, thì hiện đã mua mandat gửi về cho ông chánh hội-đồng Cứu-tế ở Hanoi, để phân cho các dân lụt các tỉnh.

VIỆC TRUNG-KỲ

HUẾ

Số tiền hàng xã quyên trợ để lập học-trường. — Số tiền của hàng xã trong mấy tỉnh ở Trung-kỳ quyên trợ về việc lập học-trường đồng công được 23.923$00 chia ra từng tỉnh một như sau này:

1. Nghệ-an quyên được		5.600$00
2. Hà-tĩnh	»	4.031,95
3. Quảng-trị	»	450,00
4. Thừa-thiên	»	2.400,00
5. Quảng-nam	»	2.090,00
6. Quảng-ngãi	»	1.500,00
7. Qui-nhơn	»	3.800,00
8. Song-cầu	»	351,05
9. Nha-trang	»	3.700,00
Tổng cộng		23.923$00

THANH-HÓA

Trời đánh lở đồng. — Hồi ba giờ sáng hôm 24 septembre rồi con dông tố rất thấy nổi đánh xuống sửa vọng Bảo-môn, đụng phải một người lính gác đứng đó, phải mà tê về thương tự lưng trở xuống, ngã lăn ra đập phải bờ tường gạch nện toạc cả đầu ra, máu me chảy lênh láng, nằm vật xuống đó khi tinh nhân sự. Khi ấy có người biết đem ngay người lính ấy đến nhà thương điều trị thì được vài giờ đồng hồ người ấy tỉnh lại.

Mùa màng. — Mùa lúa năm nay tốt không thiếu nhẽo nào, theo như lời các nông dân nói thì đã lâu lắm không được năm nào lúa tốt thì bông lúa lại to và nhiều hột, mà lại cấy chỗ nào cũng cứ lên tốt như nhau cả, cho nên dân tình lấy làm vui lòng lắm, nếu mà từ nay đến trung tuần tháng chín ta mà trời thương không có bão gió chi, thì năm nay được hội thu và có thể bù cho những nơi bị lụt đói chát, qui hóa lắm thay.

AN-KHÊ

An-mạng. — Lúc 9 giờ sáng hôm qua ông Đ. và ông G. đi auto ở chợ Đồn xuống khám đường ở An khê (chánh là khoảng đường mà M. B. đương thầu làm) cách An-khê độ 3 kim thì, gặp một người cu-li độ 35 hay 36 tuổi, nằm ngay ở giữa đường, có ý gặp ai đi ngang đường mà cầu cứu chăng! Hai ông ngừng xe rồi đứng hỏi nguyên do, thì người ấy chỉ nói được có một câu rằng: «ông B. đánh tôi chết mất!» nói đến đó thôi không thể khai khẩu được nữa, nên hai ông không thể bỏ qua đường và tên họ người ấy ở đâu, mà trong mình không có giấy căn cước chi có 4 p. 50 ở trong người. Hai ông bèn bồng lên auto vội đem về infirmerie An-khê, để sắp cứu, đi nửa đường thì người ấy đã chết tại trên auto.

Tử thi đã tại nhà thương đến sáng hôm sau có quan đốc-tơ Qui-nhơn lên mổ tử thi khám nghiệm, thương tích nặng nhẹ thế nào còn chưa rõ. Vợ người ấy nghe tin đã lên An-khê để kêu oan cho chồng. Thương thay mới lên đến An-khê chưa làm được việc gì thì lại giờ dạ phải vào nhà thương đó.

Mong rằng quan trên minh xét việc này cho kẻ dân hèn được khỏi oan uổng.

H. lai cảo

LỆ MUA BÁO

Xin chân-lại để các ngài quý-báo biết rằng: tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các liệt quí ông nào mua thì gửi tiền cho; bằng không có tiền gửi theo giấy mua thì bản-quán không trả lời. Mua báo thì tính từ rằm hoặc mùng một tháng tây trở đi cho gọn.

HIỆU MÁY KHÂU SINGER SẮP DỌN LẠI PHỐ PHÚC-KIẾN

Xin các ngài nên chú ý cho rằng: Đến mùng một tháng mười tây tức là ngày 25 tháng tám ta này thì bản công-ty chi-điểm ở phố hàng buồm số nhà 55 sẽ giọn lại phố Phúc-kiến số nhà 42 Hanoi (ở cạnh đền hội quán Phúc-kiến) vậy các ngài có cần dùng điều gì xin mới các ngài sẽ quá bộ lại chỗ ở mới để cho tiện thương-ượng.

Nguyên trước bản công-ty đã hứa đến ngày mùng một tháng tám tây mới rời thì mở trường học dạy nữ-công, nhưng vì có nữ-giáo ở Hong-Kong chưa sang kịp nên phải hoãn đến mùng một tháng mười tây này, vậy khi giọn nhà song thì bản công-ty sẽ bắt đầu khai trường. Hiện nay đã nhiều ngài mua máy rồi chỉ đợi khai trường sẽ đến học, mà bản công-ty cũng muốn nhận nhiều học-sinh nhưng hiềm vì nhà chật hẹp nên nay chỉ nhận độ 30 người nữ-học, vậy mong rằng đến hôm khai trường xin mời các bà các cô lại học, nếu chậm thì e rằng số học-sinh đã nhận đủ thì nhỡ mất gịp hay.

Bản công-ty có nhời dặn để các ngài biết rằng: xưa nay bản công-ty vẫn vừa bán máy góp vừa cho thuê, nghĩa là ai mà góp được chọn hết số tiền thì máy là của mình, nếu chưa góp hết thì máy vẫn là của bản công-ty cho thuê, nếu thiếu góp thì bản công-ty sẽ lấy máy về. Vậy có máy nào đương góp giở giang mà đem bán thì đừng ai nên mua hoặc gán công nợ hay cầm cố thì đừng ai nên nhận Thân hoặc có ai muốn bán hay là gán nợ, hoặc cầm cố thì nên hỏi lấy cái văn-tự (hợp-đồng) có hình ấnh, của người mua có cả tem và chữ ký thì mấy đã giả hết tiền rồi nếu mua tiền ngay thì sẽ có facture có giấu hiệu của bản công-ty. Muốn cho cẩn-thận thì nên biên lấy số máy về bản công-ty mà hỏi, vậy các ngài nên cẩn-thận thì mới chánh khỏi sự thiệt thòi, nếu cái máy nào mà chưa giả hết tiền tức là máy của bản công-ty thì công-ty có quyền lấy về được.

Từ nay trở đi nếu các ngài có cần điều gì hoặc gửi mandat về góp mấy thì các ngài sẽ gửi cho M. Lu-buu-Di là quản-lý của bản công-ty chi-điểm tại Hanoi.

Thăng gia công-ty cẩn-bạch.

Dépuratif Ribal

Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, đã thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh người đã rất nhiều.

Giá tiền: 1$30

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền: 0$80

BÁN TẠI HIỆU BÁO-CHÍ

L. BLANC

81, phố Paul Bert, Hanoi

1468

Nhà Bản-đồ « TẦM-TẦM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

Gương soi hiệu Saint-Gobain, gương làm « Pare-brise d'Auto », khung gương làm bằng gỗ trạm kiểu mới, khung thiếp vàng nhiều kiểu đẹp và rẻ.

Hiệu TRỊNH-XUÂN-NGHĨA,

7, rue du Chanvre, Hanoi

Téléphone n° 250.

3055

TAM-TỈNH-Y-QUÁN

Phố hàng Ghế-gỗ, số 16, Nam-định

Thuốc lậu và giang-mai, bản-hiệu chữa khỏi rất dốt nọc, không tốn tiền, lại sinh đẻ như thường, mỗi chai 3 p. 00, thuốc thứ 2 p. 50, giang tổ đóng thuốc bết 1 p. 50 bệnh giang hay bệnh trĩ mọc (bệnh thịt ra thời chữa cái thứ lối hoa đào mỗi bệnh 1 p. 00, nọc lên hay giang mà lây sang người đàn bà, sinh ra kinh không đều, hoặc sinh ra bạch đới mất đẻ, thời dùng thuốc bổ huyết tiêu trùng, mỗi hộp 1 p. 50, thứ tan cao 1 p. 50 một chai.

Thuốc cai nha phiến ngài vào ăn uống đã lên nghiện công khói, người vẫn khỏe và đi làm được, không phải nghỉ, hàng nhất 2 p. 00 hàng nhì 1 p. 00, chai con 0 p. 50, chữa đau mắt có lông quặm sẽ lông mi nên hiện chóm cắt và khâu mắt đẹp không có sẹo trong mới gọi thời khỏi, mỗi mắt 1 p. 00 thuốc ngoài.

Bản hiệu chữa đủ các chứng bệnh mới, lâu, nặng trong, số sống phức còn, chữa cũng được bết kinh thời tế, người giàu có lấy phải giá, người nghèo chưa có không có tiền xin thuốc sống cho, xuống tạc chưng như sau này dân ông mông tinh, đi tinh, liệt tiểu, hoạt tinh, tinh loãng, tinh không đông đặc, tinh hay ra lúc đi, người hồi, người loãng, tinh thấy ra lúc miễn không đi, hay có đi không mất hoàn đủ, đau đau đến bộ đau bụng đau rốn, kinh phong thấp, phù thũng, cổ chướng, tê bại, trẻ con kinh giản thì huyết, khắc huyết, li huyết, tiêu huyết, ho lao, ho suyễn, đàm suyễn thở, thổ tả máng huyết, ngày ra huyết trích, sản hậu, tiêu sản, đau đẻ bảo thiên đầu thống, khí hư, già mới bị 1 p. 00, hay một chai nữa là 5 p. 00, 6 hộp thuốc đau mắt đánh thông sang 1 chai 1 p. 00, chai con 0 p. 50, các thứ thuốc tốt gửi 0 p. 50, 0 p. 30 một chai.

Các tỉnh ở xa viết thư về kể bệnh, bản hiệu sẽ biếu trả lời ngay cách tính bốc giảm ngắn, chỉ nào tiền gửi đưa contre-remboursement, xin cho mandat trước, để cho M. TRẦN ĐỨC-Ở đi TAM-TỈNH, phố hàng Ghế gỗ, số 16, tỉnh Nam định.

3033

PHÒNG THĂM BỆNH VÀ CHỮA RĂNG CỦA ÔNG ĐỐC-TƠ COLLOMB

32 Phố Đồng khánh, Hanoi

Nhổ răng, không chút đau đớn — Thay răng chữa răng — Thăm bệnh.

Có phòng khám bệnh cho người An nam, mở cả ngày.

Tính giá riêng

3065

Hoa Đào Trước gió

(NAN-TRUNG TÌNH NỮ-LANG)

(Nghĩa-hiệp tiểu-thuyết)

Sách dày non 300 trang. Giá bán 0$65 Cước phí 0$20. Mua buôn trừ 15 phần. Thư và Mandat xin gửi cho:

M. BÙI-XUÂN-HỌC

Trung-Bắc Tân-Văn, Hanoi.

5.556

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Họp đại hội-đồng thường niên và bất thường

Đúng một giờ chiều hôm chủ nhật 3 octobre 1926, xin mời các ông các bà có cổ phần ở hội Sán-nhiên-đài đến họp đại hội-đồng thường niên và bất thường tại nhà hội ở ngõ hàng Mã-mây số nhà 16 tỉnh Hanoi.

Các việc hôm ấy bàn sẽ định như sau này:

1° Nghe tờ trình của hội-đồng quản-trị (Conseil d'administration);

2° Nghe tờ trình của ông kiểm-khảo (Commissaires censeurs);

3° Duyệt y tờ trình của hội-đồng quản-trị; tờ trình của các ông kiểm-khảo; tờ khai lỗ lãi (bilan) và các khoản chi thu từ 1er mai 1925 đến 30 avril 1926

4° Duyệt y các công việc của hội-đồng quản trị làm từ ngày 1er Mai 1925 đến 30 Avril 1926.

5° Định hẳn việc tăng vốn hội, đổi điều lệ hội và công nhận các cổ-phần mới;

6 Bàu lại hội-đồng quản-trị năm 1926 — 1927 và định lương đại-lý;

7° Bàu lại các ông kiểm-khảo về năm 1926 — 1927 và định tiền phụ-cấp;

8° Các việc vặt.

Tối thứ sáu 1er Octobre 1926

Liên hồi

HỒ TIÊU-SINH ĐỐI TỘI LẬP CÔNG

Bởi con làm sự bất bình,
Nên rằng tội đến trào-đình xét soi,
Sự nhà đến lúc hẩn hoi,
Thử tình bảo nghĩa sau rồi hiền vinh.

Tối thứ bảy 2 Octobre 1926

LƯƠNG BẰNG ĐỐC NGHĨA

Châu hư cậy chủ ở nhà,
Ngờ đâu chủ cháu cũng là một môn,
Khen ai chí giỏi mưu khôn.
Kia chồng biết hối nọ con phải chừa.

3006

PHẨM,

Thứ chè tốt thời quanh năm uống lúc nào cũng thơm ngon.

Thường làm hạng chè chỉ vào độ đầu xuân thì uống được, ít lâu thì nhạt nhẽo. Đấy là hạng chè già lá cho nên gìn giữ đến thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến-động.

NHƯ,

Muốn được hạng chè chính hiệu NINH-HẢI thời quanh năm lúc nào cũng ngon thơm. Vậy qui-khách muốn tránh sự biến-động ấy xin chực tiếp qua bọ chiếu cố cho bản-hiệu tại Hanoi, Haiphong và Nam-định.

NINH-THÁI-HIỆU

số 10, phố hàng Ngang, Hanoi

số 113, phố Khách, Haiphong

số 78, phố hàng Trống, Nam-định

Kính-cáo

Rượu bổ-đào:

" TONIQUE TONKINOIS "

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chớ không như có mấy thứ thuốc về những hình hạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn tài không ai có thể tin được!

Các thứ rượu nhỏ càng ngày càng thấy nhiều mãi ra, nhưng xét ra thì chỉ có thứ *« Tonique Tonkinois »* là có giá-trị hơn cả vì rượu ấy bao giờ làm cũng rất là cẩn-thận, đã từng được sắc chỉ của quốc-vương Đại-nam và Ai-lao ban khen.

Vậy như thế, thì các ngài cũng chỉ nên dùng thứ rượu ấy và nên nhớ kỹ lấy cái dấu hiệu của thứ rượu ấy.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn: từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem kỹ các cáo-bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư tờ báo này.

3001

TÔ-HỒNG-ANH

HIỆU MAY QUAN ÁO TÂY

ĐƯỜNG FRANCIS GARNIER, SỐ 1 (TRÔNG RA HỒ HOÀN-KIẾM)

Các hàng mới ở Tây sang: Hàng demi saison: *tropical* các mùi, *gabardine* các mùi, *serge* trắng giọc xanh và *serge* trắng giọc đen, *alpaga* sám và đen.

Hàng rết: *laine fantaisie* đủ các mùi, *serge* mùi tam giang, đen và *serge marron multicolore.*

Hàng may *pardessus*: *ratine noir, marron clair, marron foncé* và *ratine multicolore*, vân vân.....

Các qui-khách muốn mua xin đến chọn ngay từ bây giờ.

3060

KHÁCH SẠN

(HÔTEL LÊ-VĂN-AN)

ANNAM — QUINHƠN

Kính trình qui-khách,

Tôi mới mở nhà khách sạn rộng-rãi sạch-sẽ có đủ:

— Buồng ăn (cơm ta, cơm tây.....)

— Buồng ngủ (dường ta, đường Hồng-kông, nhà tắm.....)

— Nhà để xe và xe ô-tô cho thuê.....

Xin các ngài chiếu cố.

Đánh giấy thép thì đề: LEVANAN Quinhon

3062

Agents généraux en Indochine: CHARRIÈRE, BUTTNER, GARNIER & Cie

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiền 0$90

THUỐC CHỮA BỆNH KHÔNG NGỦ, VÀ BỆNH ĐAU ĐỚN BỨT RỨT

Bệnh không ngủ thì thường sinh ra nhiều nỗi buồn rầu, kém đường sức khỏe, đường chí não, deo phiền chịu thì, mất của mất tiền. Trong các xứ nóng thì thường hay sinh ra bệnh ỷ. Khi nào ngủ không được thì hay sinh ra nghĩ vẩn nghĩ vơ, đến sáng thức dậy một nhọc lo làng, nghĩ không ra việc, làm lụng gì cũng không muốn, thế mà lâu mãi thì sinh ra bệnh thương gân hay bệnh giờ giời.

Ai mà không ngủ được hay kém ngủ, thì nên dùng thuốc *Neurinase*. Thuốc này làm cho ngủ được ngon giấc, làm cho bổ sức bổ chí, và không sợ nguy hiểm gì cả.

Thuốc này là do tay một người học-trò cũ ở viện Pasteur ở Ba-lê bào-chế ra.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

3045

INJECTION PEYRARD D'ALGER

Thuốc thục hiệu nầy chế ra đã lâu rồi và hiệu-nghiệm hơn các thứ **ĐỂ TRỊ BỊNH ĐAU-LẬU** mới bị hay là có đã lâu rồi.

Trong 232 người A-Rập dùng thuốc nầy thì lành bịnh hết 231 người

(Y theo lời phúc các lương-y ở Alger)

BÁN TẠI SỞ: SPÉCIALITÉS PEYRARD
44, Rue de Grenelle, PARIS
và cùng các nhà thuốc có danh.

Thuốc chữa bệnh sốt rét rừng rất thần hiệu. Chỉ uống một lọ cũng đủ khỏi bệnh.

Ở các hàng bào-chế Đông-pháp có bán cả. 3050

Ai các ngài đau dạ dày đến khó nào mặc lòng, hễ dùng:

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kiến hiệu tức thì.

Các sự đau đớn đã liều tán đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường.

Thuốc bột Saint André

lại chữa các bệnh như là: **đau tỳ vị, bệnh đầy, bệnh ợ chua, vân vân...**

Giá bán: 0$85 một lọ

Hỏi tại hiệu Bào-chế
CHASSAGNE
9, Rue Paul Bert, Hanoi
3002

AI MÀ DÙNG THUỐC HƯỚN của ông Lương-y DEHAUT mà XỔ thì không cần chi phải CỮ ĂN và an dưỡng trong phòng. Thuốc hườn này cứ uống lắm và ăn mau lắm lại cũng rất êm thấm.

Bán tại Nhà Lương-y DEHAUT, 147, Route Mandarine, Porte-de-Buée, trong các tiệm thuốc Âu và bản.

PHẢI DÙNG THUỐC BỔ VÀ TRỊ BỆNH THIỆT HIỆU LÀ:

ELIXIR TONIQUE ANTIGLAIREUX

Của ông lương-y GUILLIÉ

Tỏ làm mười năm nay Thuốc ELIXIR có chữ đường ấn quan lương-y Guillié ấy làm thần hiệu trong những bịnh HƯ NHƯỢC, đau trong TỲ VỊ, đầy bụng, TRÁI TIM, ĐAU GAN, ĐAU RUỘT, KẾT VỌ ĐÁ, hoặc CHÓC NƯỚC, NƯỚC KẾT, RUỘT HƯ ĐAU, RUỘT CHÂM, GHÉ CHỐC NGOÀI DA và bịnh có THÔNG LẠI TRONG RUỘT.

Ấy là một thứ THUỐC XỔ rẻ tiền và rất hiệu nghiệm làm cho NƯỚC ĐÃ TINH KHIẾT, không bịnh gì HƯ ĐAU ĐẬY là MẤT phải chi cũng sẽ hay lắm.

Nếu có thuốc trị đến nào mà không có thuốc này thì Paul GAGE lời chắc đảng!

Lại có một thứ THUỐC HOÀN XỔ hiệu công rất trong thứ Elixir Tonique Antiglaireux cũng của ông lương-y Guillié.

Chính-chủ bổ thuốc ấy là nhà: PHIL. GAGE FILS, ancien sous-chef de service pharmaceutique de l'Hôpital militaire de Saint-Mandé, 15, Cours des Noyers PARIS (XIIe Arr.)

Có bán các hiệu thuốc lớn đã nói.

Nhà Ba-chuông

TỨC LÀ HIỆU
BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu. Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu, thân thể mỏi mệt gầy còm, hay ói kém huyết sinh ra rao phổi, làm cho hay ho đặt.

ẤY LÀ:

THUỐC NƯỚC BỔ HUYẾT MÁU BỔ 1$40

3001

Rắc thuốc bột

SUDOL

thì tức khắc tuyệt nọc

RÔM-SẢY

Lúc đang ngứa ngáy khó chịu được rắc thuốc Sudol thì thấy dễ chịu lạ thường, mà sau rôm-sảy không mọc lên được nữa.

Thuốc này quý mà càng, mà giá lại rẻ.

một hộp lớn 0$50

Bán tại hiệu Bào-chế
CHASSAGNE
Số nhà 59, phố Tràng tiền
HANOI

BÊN PHÁP MỚI SANG

Bản hiệu lại mới có hàng bên Pháp sang nhiều các thứ đồ, đồ các mùi, thật đẹp và bền. Bản-hiệu lại mới mở thêm một Chi-điểm nữa ở số nhà 27, phố cửa-đông, Nam-định (no 27 rue carreau) cũng bán đủ các thứ hàng đã nói: yên, cương, đồ xe, giầy tây, giầy ta, hòm, valises, cặp sách, porte-feuilles, thắt lưng, cùng các thứ hàng khác bằng giả.

Xin mời các quý khách chiếu cố đến cho bản-hiệu rất lấy làm cảm tạ.

GIANG THỊNH
Chính điểm số 1, phố hàng-trống (Rue Jules Ferry Hanoi)
Chi điểm số 27, phố cửa đông (Rue Carreau Nam-định)

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập từ năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

GIÁY MỚI SỐ 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI:

EXO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm yếu dần bà ở cữ* . . . . . *Một lít:* 2$40

Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai:* 1,25

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai:* 1,25

Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghịp và các bệnh đau phải rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm* . . . . . *Một chai:* 1,25

GOUTTES NUTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều* . . . . . *Một chai:* 0,80

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thư về, bản-hiệu xin trả lời ngay. Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu.

UỐNG RƯỢU CHAMPAGNE PHẢI UỐNG THỨ Pommery & Greno

mới là sành-rượu và lịch-sự

Bán tại L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haiphong, Hanoi, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saigon, Pnom-Penh.

3007

Độc-quyền đại-biểu: DIETHELM & Cie
46, Avenue Clémenceau, Haiphong

COLLYRE JAUNE

SELON LA FORMULE DU
DOCTEUR CASAUX
DIRECTEUR DE L'INSTITUT OPHTALMOLOGIQUE
PROFESSEUR A L'ÉCOLE DE MÉDECINE DE L'INDOCHINE

THUỐC CHỮA MẮP CỦA QUAN Y KHOA BÁC-SĨ CASAUX

Giám-đốc nhà thương chữa mắt hàng Gà, Hanoi, đã kinh-nghiệm mà chế ra để chữa cho người Annam.

Kiến hiệu lạ thường — Không sót
Để lâu không hỏng — Rẻ tiền

Giá một lọ có ống nhỏ rọt . . . . . 0$70

ĐỘC QUYỀN BÁN TẠI:
PHARMACIE CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
3002

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

MUA SẮM 1926-1927

SÚNG « CHARLIN » có máy bật đạn, à canon fixe 375$. 235$. 188$. 140$. 100$. 94$ và	85$00
SÚNG « GRAS » transformé, đạn số 16	9$50
SÚNG MỘT LÒNG « UNIC » dùng bắn được các thứ thuốc	14$00
SÚNG CỔ NGOÀI HAI LÒNG (A CHIENS) đạn thúc hậu. . . 30 và	26$00
SÚNG 2 LÒNG, CÒ NGẦM HAMMERLESS, KIỂU « ANSON & DEELEY » ba chốt.	38$00
SÚNG « HALIFAX » có máy bật đạn . . . . . 45 và	41$00
SÚNG « DARNE » dùng bắn đủ các thứ thuốc, 1m/m. 110$. 90$. 82$. 75$. 70$ và	67$00
SÚNG NGŨ-LIÊN « BROWING » đạn số 12 và 16	7x$00
SÚNG CON KIỂU « WARNANT » đạn số 9 và 6 m/m	7$50
SÚNG CON KIỂU « GRAS » đạn số 9 m/m	8$50
SÚNG CON BẮN Ở VƯỜN HAMMERLESS « INEDIE » có ngầm, đạn số 9 m/m	9$50
SÚNG BẮN HƠI đạn số 4/5 và 6/5	10$00
SÚNG CON KIỂU « LEBEL » lòng xoáy ốc, đạn số 6 m/m.	14$50

Hỏi quyển khai giá hàng riêng về đạn và súng 3005

BANQUE DE L'INDOCHINE

ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN HÀNG
東法滙理銀行
SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875

Có những chỉ-dụ sau này chuẩn cho được hưởng-thụ đặc biệt quyền lợi:
21 Janvier 1875, 20 Février 1888, 19 Mai 1900,
4 Janvier 1920, 12 Janvier 1921, 12 Janvier 1922, 17 Janvier 192.
10 Janvier 1924, 16 Janvier 1925, 16 Juillet 1925 và 11 Décembre 1925.

TƯ BẢN DỰ ĐỊNH:	Francs 72.000.000
TƯ BẢN NỘP RỒI:	» 68.400.000
TỔNG CỘNG KHOẢN DỰ-BỊ NGÂN NGÀY 30 JUIN 1294:	» 81.089.020

Chánh quán tại: Paris (VIIIe), 96, Boulevard Haussmann

Chánh trị-sự: M. A. DE MONPLANET, Hộ-bộ tổng thanh-tra hàm, Chánh chủ ngân hàng Crédit Commercial et Industriel, Chánh chủ công-ty mỏ Than Hongay (Société française des Charbonnages du Tonkin).

Phó trị-sự: M. STANISLAS SIMON, trị-sự công-ty Điện-Việt Thiết-lộ.

Tổng chủ nhiệm: M. THION DE LA CHAUME, nguyên Hộ-bộ thanh tra.

CHO THUÊ TỦ BẠC

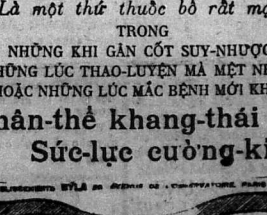
Tại chi quán Hanoi và Haiphong có cho các nhà gởi tiền thuê tủ bạc. Cách thức về việc thuê tủ bạc này tổ chức y hệt những nhà Băng to bên Đại-pháp.

Muốn hỏi giá cả, và xem xét buồng để các tủ bạc thì hỏi tại nhà băng về phòng (Service des titres).

Hiện viết tắt để gửi điện-tín: INDOCHINE.

3048

THUỐC
MUSCULOSINE BYLA
VITAMINÉE
LÀ NƯỚC THỊT NGUYÊN CHẤT NẤU ĐẶC LẠI

Là một thứ thuốc bổ rất mạnh
TRONG
NHỮNG KHI GẦN CỐT SUY-NHƯỢC,
NHỮNG LÚC THAO-LUYỆN MÀ MỆT NHỌC,
HOẶC NHỮNG LÚC MẮC BỆNH MỚI KHỎI
Thân-thể khang-thái
Sức-lực cường-kiện

Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn — Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN